

Discipelschap

Werkboek voor een
verdiepend gemeenteproject

Opzet van het gemeenteproject Discipelschap

De bedoeling van dit gemeenteproject is het verstevigen van de onderlinge banden door met elkaar te onderzoeken wat onze Heiland Jezus Christus ons wil leren. Wanneer we goed kijken en luisteren naar alles wat Hij ons heeft gegeven komt de volle betekenis van het evangelie echt tot zijn recht.

➤ Zeven themazondagen

Elke week staat één thema centraal, dat geïntroduceerd wordt in de kerkdienst(en). Een samenvatting en toelichting op elk thema staat in dit werkboek.

Week 1 (15 sept.) : *Ben jij al leerling ?*

Week 2 (22 sept.) : *Luisteren naar Jezus*

Week 3 (29 sept.) : *Jezus navolgen ?!*

Week 4 (6 okt.) : *Hoe leren we groeien in Liefde ?*

Week 5 (13 okt.) : *Hoe leren we groeien in Gerechtigheid?*

Week 6 (27 okt.) : *Hoe leren we groeien als Getuigen ?*

Week 7 (3 nov.) : *Hoe leren we gemeente van Jezus zijn?*

➤ Stille tijd thuis

Thuis lees je elke dag een stukje uit het dagboek, dat is opgenomen in dit werkboek. Hier staan ook persoonlijke verwerkingsvragen bij. Het leesrooster is ingevuld voor maandag tot en met vrijdag. De zaterdag is open gelaten en laat ruimte voor een eigen invulling. Je zou dan bijvoorbeeld kunnen beginnen met het lezen van de inleidende tekst van de volgende week.

➤ Wekelijkse groeigroep / miniwijk besprekingen

Wekelijks kom je bijeen in een groeigroep/miniwijk. Het gespreksmateriaal voor de groeigroepen vind je in dit werkboek.

➤ Extra materiaal

In dit werkboek is een lijst opgenomen met literatuur die gebruikt is voor de samenstelling van dit werkboek.

INHOUDSOPGAVE

- **Inhoudsopgave** **4**

- **Inleiding: Gemeente project Discipelschap** **6**

- **Weekthema's** (inleidingen op de thema's) **7**
 - Week 1: *Ben jij al leerling ?* 7
 - Week 2: *Luisteren naar Jezus* 13
 - Week 3: *Jezus navolgen ?!* 19
 - Week 4: *Hoe leren we groeien in Liefde ?* 28
 - Week 5: *Hoe leren we groeien in Gerechtigheid?* 35
 - Week 6: *Hoe leren we groeien als Getuigen ?* 43
 - Week 7: *Hoe leren we gemeente van Jezus zijn?* 51

- **De week door, van dag tot dag** (lees rooster) **55**
 - Week 1: *Ben jij al leerling ?*
- maandag t/m vrijdag 55
 - Week 2: *Luisteren naar Jezus*
- maandag t/m vrijdag 62
 - Week 3: *Jezus navolgen ?!*
- maandag t/m vrijdag 69

INHOUDSOPGAVE

--- vervolg ---

- De week door, van dag tot dag (lees rooster) 76**

Week 4:	<i>Hoe leren we groeien in Liefde ?</i> - maandag t/m vrijdag	76
Week 5:	<i>Hoe leren we groeien in Gerechtigheid?</i> - maandag t/m vrijdag	81
Week 6:	<i>Hoe leren we groeien als Getuigen ?</i> - maandag t/m vrijdag	87
Week 7:	<i>Hoe leren we gemeente van Jezus zijn?</i> - geen lees rooster opgenomen.	--

- Bespreking in de groep/miniwijk (leidraad) 97**

Week 1:	<i>Ben jij al leerling ?</i>	97
Week 2:	<i>Luisteren naar Jezus</i>	98
Week 3:	<i>Jezus navolgen ?!</i>	100
Week 4:	<i>Hoe leren we groeien in Liefde ?</i>	106
Week 5:	<i>Hoe leren we groeien in Gerechtigheid?</i>	108
Week 6:	<i>Hoe leren we groeien als Getuigen ?</i>	109
Week 7:	<i>Hoe leren we gemeente van Jezus zijn?</i>	110

- Gebruikte Literatuur 113**

INLEIDING

In het voorjaar 2013 heeft de kerkenraad ervoor gekozen om als gemeente aan de slag te gaan met een nieuw project over “discipelschap”.

Discipel zijn van Jezus geeft heel kernachtig weer waar het in het christelijk leven om draait; gehoorzaam willen zijn aan onze Heer!

Deze kern kunnen wij zo makkelijk uit het oog verliezen op het moment dat we teveel blijven steken in de huidige structuren waarin we ons christelijk leven vormgeven. Structuren zijn heel hard nodig en het is ook geweldig dat we anno 2013 niet elke keer het wiel opnieuw hoeven uit te vinden als gelovigen. Ik ben dankbaar voor wat de Heilige Geest allemaal in de afgelopen eeuwen gedaan heeft voor de kerk.

Toch is het ook nodig dat wij ons elke keer blijven bezinnen op de vraag hoe wij christen zijn en hoe wij gehoorzaam willen luisteren en reageren op het Woord van Jezus. Want de tijden veranderen en wij veranderen ook. Door met elkaar terug te gaan naar de kern van onze geloofshouding hopen we ook verder te mogen komen in onze bezinning over ons functioneren in de toekomst.

Zo is één van de meest bekende spreuken uit de tijd van de Reformatie: *Ecclesia Reformata semper reformanda*; een kerk die gereformeerd is moet altijd veranderd worden!

Vast ankerpunt is Gods Woord: dat blijft altijd hetzelfde!

Ik hoop van harte dat het Gemeenteproject *Discipelschap* ons zal stilzetten bij de kern van ons geloof. Dat het ons mag helpen om ons allen persoonlijk een spiegel voor te houden en dat we elkaar de komende weken mogen stimuleren en prikkelen vanuit de gemeenschappelijke band van het leerling-zijn van Jezus. En dat wij de kerk leren zien als een leslokaal waar wij worden toegerust in de kracht van de Geest om te groeien in de liefde!

Dit werkboekje hoopt daaraan bij te dragen.

Wij hopen dat het mag prikkelen, stimuleren, vragen opwerpen en ook dat het stof zal opleveren tot veel goede gesprekken in de groei-groepen/miniwijken.

In Christus verbonden,
ds. Luite-Harm Kooij

Nieuwleusen, september 2013

WEEK 1***Ben jij al leerling?*****Inleiding voor de week****Wat ik ben en heb***Darell Johnson*

‘Het leven is moeilijk’ schrijft Peck in zijn boek *The Road Less Traveled*.

De meeste mensen zien die waarheid niet. De meeste mensen geloven dat het leven gemakkelijk zou moeten zijn. De meest begane weg is de weg van het mopperen en klagen over de moeilijkheden van het leven. De minder begane weg is de weg van het aanvaarden van de moeilijkheden van het leven en het aangaan van de confrontatie ermee.

Wat Peck zegt over het leven in het algemeen geldt nog meer voor het leven met Jezus Christus. Discipelschap is moeilijk. Jezus volgen kost veel. In de Bergrede maakte Jezus heel duidelijk dat het leven met Hem het volgen van een minder begane weg is. ‘Ga door de nauwe poort naar binnen,’ zei Hij. ‘Want de brede weg, die velen volgen, en de ruime poort, waar velen door naar binnen gaan, leiden naar de ondergang. Nauw is de poort naar het leven, en smal de weg ernaartoe, en slechts weinigen weten die te vinden’ (Mattheus 7: 13-14).

Jezus belooft aan iedereen die Hem wil volgen het leven in al zijn volheid (Johannes 10:10), maar vanaf het allereerste begin maakt Hij heel duidelijk dat Hem volgen moeilijk is en opofferingen vraagt. Hij roept ons op om Hem te volgen op de minder begane weg.

Jezus ware identiteit

Een van de meest confronterende woorden van Jezus’ woorden is misschien wel Marcus 8:27-35. Jezus en zijn discipelen trokken rond langs dorpen in de

buurt van Caesarea, een stad ten noorden van het meer van Gallilea. Caesarea was een multiculturele stad, een stad met een rijke en gevarieerde erfenis op religieus en filosofisch gebied. Tot op dit moment van zijn bediening had Jezus dingen gedaan en gezegd die mensen ertoe gebracht hadden te vragen: 'Wie is deze man?' In Caesarea vroeg Jezus aan zijn discipelen: 'En wie ben Ik volgens jullie?' In naam van de twaalf zei Petrus: 'U bent de Messias (vs. 29, Mattheus 16:16). Jezus aanvaardde hun antwoord, maar verbond aan de gebruikte termen – Messias en Zoon van God – onmiddellijk een onverwachte betekenis. 'De Mensenzoon' - de benaming die Jezus bij voorkeur voor zichzelf gebruikte – 'zou veel moeten lijden en door de oudsten van dit volk, de hogepriesters en de schriftgeleerden verworpen, en gedood worden, maar driedagen later opstaan' (vs 31).

Jezus wist dat Hij Caesarea *moest* verlaten en op weg gaan naar Jeruzalem. Hij wist ook dat Hij in Jeruzalem *moest* lijden. En niet alleen lijden, maar ook verworpen worden. En niet alleen verworpen worden, maar gekruisigd worden. En dan opgewekt.

Petrus kon Jezus' woorden niet aan. 'God verhoede het, Heer!' zei hij. 'Dat zal U zeker niet gebeuren!' (Mattheus 16:22). Lijden en dood pasten niet in Petrus' beeld van de Messias. De Messias komt in majesteit en macht.

Petrus wist ook wat Jezus' beeld van het Messias-zijn voor gevolgen voor hem zelf zou hebben. Net zo goed als er voor Jezus zonder kruisiging geen opstanding zou zijn, zou er voor de discipelen zonder kruisiging geen opstanding zijn. Door Jezus opnieuw te confronteren met de verleiding die Hij in de woestijn weerstaan had, was Petrus de spreekbuis van de verleider geworden.

Jezus' moeilijke, minder begane weg

Vanaf die dag ging en onderwees Jezus de minder begane weg, de weg die naar Pasen voert, maar via het kruis. Er zijn op die weg allerlei zijwegen die een andere route bieden, een weg om het kruis heen, maar die lopen stuk

voor stuk dood. Er is maar een weg naar het leven. Die weg eindigt aan de andere kant van het lege graf, en we komen er alleen via het kruis.

Jezus sprak die harde woorden niet alleen tegen de discipelen maar ook tegen de menigte. De Schotse theoloog William Barclay had gelijk met zijn opmerking: 'Niemand zou ooit kunnen beweren onder valse voorwendsels overgehaald te zijn om Jezus te volgen. Jezus probeerde nooit mensen om te kopen met het aanbod van een gemakkelijke manier.' Jezus was recht door zee tegenover iedere potentiële volgeling: 'Als je mijn volgeling wilt zijn – en Ik hoop dat je dat wilt, want Ik kan het leven in al zijn volheid geven – is dit het wat je te wachten staat' (zie Marcus 8: 34-35).

Let erop dat Jezus zegt: 'Als je mijn volgeling *wilt* zijn', of 'Wie mijn volgeling *wil* zijn'. Dat betekent dat Hij rekening houdt met onze keuzevrijheid. Er was een rijke man die na het horen van Jezus' oproep tot discipelschap wegliep (Marcus 10:17-22). Hij hoorde wat hem te wachten stond, en het offer was hem te groot. Marcus vertelt ons dat Jezus hem aankeek en van hem hield (vs. 21), hoewel Hij wist welke keus hij zou maken. Jezus rende echter niet achter hem aan om de voorwaarden van de oproep te veranderen. Jezus zei: 'Bereken de kosten' (Lucas 14:28). Je noemt Mij Messias, Christus. Jij wilt mij volgen? Dan moet je je heel goed realiseren waarheen Ik op weg ben, en begrijpen dat jij, door mij te volgen, daar ook heen gaat.'

Jezus gebruikt drie sprekende uitdrukkingen om de minder begane weg te schilderen: jezelf verloochenen, je kruis op je nemen en je leven verliezen omwille van Mij.

- (1) ***Jezelf verloochenen.*** Dit is waarschijnlijk een van de meest verkeerd begrepen en toegepaste geboden van onze Heer. Het woord dat Marcus gebruikt in 8:34 betekent 'weerstaan', 'afwijzen' of 'weigeren', of kortweg: nee zeggen.

Het woord '*verloochenen*' wordt gebruikt in een aantal belangrijke nieuwtestamentische tekstgedeelten. Bijvoorbeeld in Marcus 14:71, waar Jezus is opgepakt en Petrus zich buiten de rechtszaal staat te warmen bij een vuur. Petrus wordt drie keer aangesproken een kennis van Jezus te zijn. Hij begint Jezus te vervloeken en zweert: 'Ik ken die man niet waar jullie het over

hebben'. Petrus weigert toe te geven dat hij Jezus zelfs maar kent. Iemand, of jezelf, verloochenen is zeggen: 'Ik ken die persoon niet'. Jezelf verloochenen kan betekenen dat je jezelf dingen ontzegt, maar dat is niet wat Jezus bedoelt. Het betekent ook niet dat je je eigenwaarde omlaag haalt. Jezelf verloochenen betekent niet dat je je gevoelens ontkent. En hoewel sommigen zouden zeggen dat er iets mis is als je Jezus met plezier volgt, gaat het er ook niet om dat je jezelf geen geluk gunt. En tenslotte betekent het ook niet je verstand op nul zetten.

Jezelf verloochenen betekent je zelfbeschikkingsrecht afzweren. Het betekend nee zeggen tegen je eigen ik. Dagelijks strijden tegen je zonde, verleidingen, begeerten en verkeerde gedachten. Je oude natuur steekt steeds weer de kop op. Dit kost strijd en een consequente houding. Zet God resoluut op de eerste plaats. Laat Jezus je hart vullen. Als je vol bent van hem heeft je eigen 'ik' geen plaats meer.

- (2) ***Je kruis opnemen.*** Ook deze uitdrukking wordt verkeerd begrepen en toegepast. Veel mensen verwijzen ermee naar het dragen van een ziekte of een handicap, een negatieve ervaring of een moeizame relatie: 'Dit is een kruis dat ik moet dragen.' Maar Jezus' woorden betekenen veel meer. 'Jezus uitspraak moet zowel de menigte als de discipelen weerzinwekkend in de oren hebben geklonken.' De woorden zullen het beeld hebben opgeroepen van een misdadiger die gedwongen werd de dwarsbalk te dragen waaraan hij in het openbaar zou worden terechtgesteld.

Een misdadiger pakte zijn kruis pas op als de doodstraf over hem was uitgesproken. Als een misdadiger zijn kruis door de straten droeg, was hij feitelijk al dood. Zij leven was voorbij. Een man op weg naar een openbare kruisiging 'had elke aardse hoop en ambitie opgegeven'. Jezus roept ons als zijn volgelingen op, onszelf als dood te beschouwen en al onze aardse hoop en ambities, alle plannen die voor ons zelf hadden gemaakt, te begraven. Hij zal ofwel die dromen opnieuw in ons wakker maken, of zijn eigen plannen en dromen ervoor in de plaats stellen.

Dit zijn harde woorden, maar ook bevrijdende woorden. Menselijke slavernij in elke vorm is het gevolg wanneer we onze eigen god zijn. Er komt vrijheid

wanneer we de onrechtmatig verkregen, valse kroon neerleggen, wanneer we nee zeggen, wanneer we leven alsof de god die we zelf zijn, al gestorven is.

- (3) ***Jezelf verliezen omwille van Mij.*** Hierin ligt de paradox van de minder begane weg: uiteindelijk vinden we onszelf wanneer we onszelf omwille van Jezus verliezen. En hoe verliezen we ons leven voor Hem? Door alles wat we zijn en hebben in te zetten voor Hem en zijn evangelie. Door tegen Hem te zeggen: 'Hier hebt U mijn huis, mijn bankrekening, mijn talenten, mijn gaven, mijn verstand, mijn hart, mijn handen, mijn voeten, mijn mond. Hier – het is allemaal voor U. Gebruik het allemaal om uw grootheid te laten zien en uw doel op aarde te bereiken.'

Naar wereldse maatstaven is het riskant om zoiets te zeggen. Maar wat is er uiteindelijk, bij de voleinding van de geschiedenis, werkelijk van belang? Niets behalve het koninkrijk van God. De enige investeringen die uiteindelijk iets opleveren, zijn de investeringen die nu in het koninkrijk gedaan worden. Degenen die kiezen voor de minder begane weg, die ervoor kiezen om alle te verliezen omwille van Jezus, zullen tenslotte alles winnen wat uiteindelijk van belang is. Jim Elliot heeft dat goed verwoord, toen hij zei: 'Hij is geen dwaas die geeft wat hij niet kan behouden om te winnen wat hij niet kan verliezen.' Dat is de reden waarom Paulus de Filippenzen zo buitengewoon blij vertelde:

7 Maar wat voor mij winst was, ben ik omwille van Christus als verlies gaan beschouwen. 8 Sterker nog, alles beschouw ik als verlies. Het kennen van Christus Jezus, mijn Heer, overtreft immers alles. Omwille van hem heb ik alles prijsgegeven; ik heb alles als afval weggegooid. Ik wilde Christus winnen 9 en één met hem zijn – niet door mijn eigen rechtvaardigheid omdat ik de wet naleef, maar door die van God, de rechtvaardigheid die er is door het geloof in Christus. 10 Ik wil Christus kennen en de kracht van zijn opstanding ervaren, ik wil delen in zijn lijden en aan hem gelijk worden in zijn dood, 11 in de hoop misschien ook zelf uit de dood op te staan. (Filippenzen 3: 7-11).

De uitdaging aannemen

Waar aan kunnen we zien dat we nog niet compromisloos op Jezus' uitnodiging zijn ingegaan? In de hedendaagse kerken zijn de tekenen in overvloed aanwezig: er is jaloezie – willen hebben wat een ander heeft; prestatiedrang – meer proberen te bereiken dan je buurman; een ruzieachtige sfeer – met alle geweld je eigen zin willen doordrijven; overgevoeligheid – gepikeerd zijn als we geen erkenning krijgen voor ons werk of wanneer het niet wordt opgemerkt dat wij alles verloren hebben om Christus' wil. We geloven dat we recht hebben op de dingen die we bezitten: de mooie huizen, de auto's. We plannen onze toekomst zonder rekening te houden met het koninkrijk van God en spenderen de middelen waarover we beschikken aan de bevordering van ons eigen koninkrijk. We gebruiken de gaven van God om zelf naam te maken, om onze eigen reputatie te verbeteren.

Maar 'als een graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft het één graankorrel, maar wanneer hij sterft draagt hij veel vrucht' (Johannes 12:24). De weg naar Pasen gaat via Goede Vrijdag. De weg naar het nieuwe leven gaat via het sterven van het oude. De weg naar de opstanding gaat via de kruisiging. Jezus roept ons op om die weg te gaan, de weg die Hij ging.

WEEK 2

*Luisteren naar Jezus***Inleiding voor de week**

Om een leerling te kunnen zijn moet je de leraar kennen. Iemand leren kennen kost tijd, energie en zelfverloochening. Een goede leerling heeft oog voor zijn meester. Het draait immers om de leraar? Hoe leer jij Jezus kennen? Dit doe je door dagelijks tijd met hem door te brengen.

Als stille tijd nieuw voor je is

Luisteren naar Jezus, stille tijd houden is een dagelijkse, persoonlijke ontmoeting hebben met de Heer Jezus Christus. Dat moet niet voor de vuist weg gebeuren. Er is altijd ruimte voor spontane gedachtwisselingen met de Heer, maar onze stille tijd is een van tevoren gereserveerd moment met als enig doel een persoonlijke ontmoeting met onze Verlosser en Heer.

Onze dagelijkse stille tijd bestaat uit tenminste drie onderdelen:

- Bijbellezen, niet alleen bij wijze van studie, maar ook om via het geschreven Woord Christus te ontmoeten.
- Het gelezene overdenken zodat de Bijbelse waarheid diep doordringt in ons denken, onze gevoelens en onze wil. 'Verdiep je dag en nacht in [het wetboek]' (Jozua 1:8).
- Bidden tot (spreken met) God: Hem prijzen, danken en aanbidden, en ook onze zonden belijden, vragen of Hij wil voorzien in onze behoeften, en voorbede voor anderen doen.

Waarom is stille tijd belangrijk?

Waarom moeten we dagelijks stille tijd houden? Om tenminste drie redenen.

1. **De Heer geniet ervan.** Zelfs al zou het verder geen enkel gevolg hebben, dan was dit alleen al voldoende reden om elke dag persoonlijk contact met God te zoeken. Maar één van alle oudtestamentische offers was een dagelijks offer: het voortdurend brandoffer. Waarom werd dat gebracht? Niet om zonde te verzoenen maar om de Heer te behagen (een geurige gave). In het Nieuwe Testament wordt ons verteld dat we een ononderbroken dankoffer moeten brengen aan God: 'het huldebetoon van lippen die zijn naam prijzen' (Hebreeën 13:15). Het verbaast ons misschien dat God vooral op zoek is naar mensen die dat doen: 'De Vader zoekt mensen die Hem aanbidden' (Johannes 4:23). Eén indicatie voor de diepgang van onze relatie met de Heer is onze bereidheid om tijd alleen met Hem door te brengen, niet in de eerste plaats om wat het ons oplevert, maar ook om wat het voor Hem betekent.
2. **We varen er wel bij.** Dat is wat de psalmist in gedachten had toen hij schreef: 'Zoals een hinde smacht naar stromend water, zo smacht mijn ziel naar U, o God. Mijn ziel dorst naar God, de levende God' (Psalm 42: 1-2). Stille tijd levert ons verschillende dingen op:
 - *Kennis en inzicht.* We leren meer over Christus en zijn waarheid wanneer we tijd met Hem en zijn Woord doorbrengen. Voor we Hem kunnen gehoorzamen, moeten we weten wat zijn geboden zijn. Voor we kunnen begrijpen waar het in het leven om draait, moeten we weten wat zijn leer is.
 - *Bemoediging.* Soms raken we ontmoedigd. Er bestaat geen betere inspiratiebron dan de Heer Jezus Christus
 - *Kracht.* Zelfs al weten we wat we moeten zijn en wat we moeten doen, toch ontbreekt het ons aan kracht om inderdaad zo te zijn en die dingen te doen. Christus is de krachtbron, en om zijn kracht te ontvangen is het essentieel dat we Hem ontmoeten.
 - *Vreugde.* Samen zijn met degenen van wie we houden is fijn, en als we tijd met Christus doorbrengen, ervaren we een vreugde die we nergens anders vinden.

3. **Jezus hield stille tijd.** 'Vroeg in de ochtend, toen het nog donker was, stond Hij op, ging naar buiten en liep naar een eenzame plek om daar te bidden' (Marcus 1:35). Als de Heer het nodig vond om alleen te zijn met zijn Vader, is er alle reden voor ons om zijn voorbeeld te volgen.
Waar het om gaat is of we middelmatige christenen willen worden, of groeiende christenen. Een belangrijke factor daarin is: leren we de gewoonte aan om dagelijks stille tijd te houden, of niet?

Hoe pak je het aan...?

Wat kun je doen als je eenmaal het verlangen hebt om dagelijks stille tijd te gaan houden?

Ten eerste, denk aan het principe van zelfdiscipline: doe wat je doen moet wanneer het doen moet, zoals je het doen moet, waar je het doen moet, waar je het doen moet, en om de juist redenen. Met andere woorden, zelfdiscipline is verstandig gebruik maken van de middelen die je ter beschikking staan (bijv. tijd en energie).

Ten tweede, zet van te voren tijd apart. Je kunt het beste stille tijd houden op het moment van de dag dat je het meest alert bent. Voor sommigen is dat de ochtend, bijvoorbeeld voor het ontbijt; voor anderen is het een ander moment van de dag of de avond. Hoewel het geen wet van Meden en Perzen is, heeft de ochtend de voorkeur omdat je dan de dagelijkse drukte van gedachten en bezigheden voor bent. Een orkest stemt de instrumenten ook niet na afloop van het concert.

Hoeveel tijd vraagt het? Dit zal van persoon tot persoon variëren, maar een goede aanpak is om te beginnen met tien minuten per dag en dat uit te bouwen naar zo'n dertig minuten. Dit regelmatig ingeplande blokje tijd kan een belangrijke factor vormen in het vergroten van je zelf discipline. Top: stop en met lezen en besluit *nu* wanneer en hoe lang je vanaf morgen dagelijks stille tijd gaat houden om de Heer Jezus Christus te ontmoeten.

Ten derde, plan vooruit. Ga op tijd naar bed, zodat je fris wakker wordt voor je ontmoeting met Christus. De strijd om de dagelijkse stille tijd wordt vaak de avond tevoren al verloren. Van te laat opblijven worden we sloom, zodat we duf en met dikke ogen bij de Heer komen. Of we verslapen ons en slaan onze stille tijd helemaal over.

Ten vierde, zorg er voor dat je stille tijd en stille tijd is. Psalm 46:10 wordt in Het Boek weergegeven als: 'Word rustig en wees u er van bewust dat Ik God ben.' Doe de radio of de televisie uit. Zoek een zo stil mogelijke plek en kies een houding die bevorderlijk is voor je aandacht. Kom je bed uit. Ga rechtop zitten. Languit in bed liggend of achterover hangend in een luie stoel zak je zo weer weg.

Ten vijfde, bid als je aan je stille tijd met God begint. Vraag of de Heilige Geest de regie wil nemen over de door jou geïnvesteerde tijd, je wil lijden in de lofprijs, belijdenis, dankzegging, aanbidding, voorbede, smeking en overdenking, en je wil helpen om je te concentreren op het Bijbellezen. Stel je geest en je hart open voor de Schrift.

Ten zesde, houd een notitie blok bij de hand. Noteer ideeën die je wilt onthouden en vragen waarop je geen antwoord hebt. Door deze dingen op te schrijven blijven ze beter hangen.

Ten slotte, bespreek je plannen en voornemens met een vriend of vriendin. Vertel dat je probeert de discipline te ontwikkelen om dagelijks stille tijd te houden. Vraag of hij of zij voor je wil bidden dat God je zal laten slagen in je voornemen.

Als er problemen komen...

Hieronder volgen een paar problemen die zich regelmatig voordoen bij het houden van stille tijd.

- *Ik weet dat ik elke dag stille tijd zou moeten houden, maar ik wil niet.* Oplossing: vraag of de Heilige Geest in jou het verlangen wil leggen om dagelijks stille tijd te houden. Niemand anders kan dit voor je doen. Je kunt dat verlangen zelf niet opwekken, en een ander kan het niet bij je aankweken.
- *Ik heb vandaag geen zin in stille tijd.* Oplossing: Houd toch stille tijd en beken eerlijk aan Christus dat je geen zin hebt om Hem te ontmoeten maar dat je weet dat Hij desondanks je tijdsinvestering waard is. Vraag Hem je gevoelens te veranderen en probeer uit te vinden waarom je dit zo voelt. Ga vervolgens aan de slag met de achterliggende oorzaken.
- *Mijn gedachten dwalen af.* Oplossing: Vraag of de Heilige Geest je de kracht geeft om je gedachten op Christus en zijn Woord te richten. Gebruik je zelfdiscipline om je gedachten te sturen zodat ze steeds minder zullen afdwalen. Als je ergens allen bent, kan hardop zingen, bidden en lezen je een 'gespreksgevoel' geven. Je gedachten dwalen minder snel af wanneer je gebruik maakt van pen en papier, bijvoorbeeld door te bidden volgens een gebedsschema of door aantekeningen te maken tijdens het lezen van je Bijbel.
- *Ik sla te vaak stille tijd over.* Oplossing: Vraag de Heer of Hij je verlangen wil versterken en je de kracht wil geven om gedisciplineerder met je tijd om te gaan. Vertel aan andere christenen over je verlangen om dagelijks stille tijd te houden en geef aan hem of haar toestemming om jou daarop aan te spreken. Laat je schuld niet verzwaren door een overgevoelig geweten of de aantijgingen van de duivel. Belijd dat je je afspraak met Jezus niet nagekomen bent, vraag Hem om vergeving en vernieuw je relatie.
- *Mijn stille tijd is een sleur.* Oplossing: Vraag of je opnieuw de vreugde van de Heer mag ervaren in je persoonlijke ontmoeting met Christus (Psalm 51:12). Breng wat variatie in je aanpak. Zing voor de verandering eens een lied of probeer een andere vorm van Bijbelstudie.

Er zijn twee belangrijke oorzaken waarom het zo moeilijk is om gedisciplineerd te zijn in je dagelijkse stille tijd.

De eerste oorzaak is de invloed van het vlees. Vergeet niet dat je oude natuur vijandig staat tegenover stille tijd (en tegenover elke andere gewoonte waar Christus blij mee is; zie Galaten 5:16-17). Bid dat de Heilige Geest je nieuwe natuur in staat zal stellen je oude natuur te overwinnen in deze strijd.

De tweede oorzaak is de tegenstand van Satan. De duivel verzet zich tegen alles wat je onderneemt om Christus een plezier te doen. Het is zijn strategie om je stille tijd van genoeg te beroven, je tijdschema in de war te gooien door je 's avonds laat op te houden en het je moeilijk te maken om 's ochtends uit bed te komen, je slaperig te maken wanneer je je tijd aan de Heer wilt wijden, je gedachten te laten afdwalen, en op allerlei manieren je ontmoeting met Christus te verstoren. Vraag de Heilige Geest om de duivel tegen te houden.

Doe het nu!

Plan *nu* je stille tijd voor morgen – en voor alle volgende morgens. Geef het niet op als je een ochtend hebt gemist. Gun de duivel niet het genoeg jou verslagen te hebben. Vraag de Heer je te vergeven dat je jullie afspraak hebt gemist en je te helpen om er de volgende keer wel te zijn. Het zal ongetwijfeld heel wat keren misgaan, en je zult keer op keer opnieuw moeten beginnen voordat je hierin discipline ontwikkeld hebt. Sommige mensen hebben maanden van geestelijke rijping nodig voor ze zover zijn dat dagelijks stille tijd houden een gewoonte is geworden. Voor sommigen is het een levenslange strijd. Geef het in elk geval niet op als je je stille tijd een keer hebt gemist. Neem je voor om met Gods hulp uit te groeien tot een toegewijde discipel die dagelijks een zinvolle ontmoeting met Christus heeft.

WEEK 3

Jezus navolgen ?!**Inleiding voor de week**

De laatste jaren is er steeds meer aandacht voor de Duitse theoloog Dietrich Bonhoeffer. Wellicht ken je hem al, maar aan het einde van dit artikel staat een korte biografie. Maar rond zijn oproep tot navolging van Jezus blijft het nogal stil. Toch iets té radicaal?

Soms lijkt er iets te ontbreken aan christenen in Nederland. We gaan naar de kerk, we bidden, lezen uit de Bijbel en zijn niet te beroerd om nu en dan een straatkrant te kopen of onze zieke buurvrouw een bloemetje te bezorgen. Maar is er eigenlijk zoveel verschil tussen ons en niet-christenen? Laten wij zien wie Jezus Christus is?

Hans van der Lee (1958) is directeur van Compassion Nederland, een organisatie die zich inzet voor de toekomst van kansarme kinderen in ontwikkelingslanden, en schrijver van het boek *Volg jij Mij. Hoe je groeit in radicaal discipelschap*. Hij proeft in christelijk Nederland dikwijls lauwheid, een gebrek aan passie voor het daadwerkelijk volgen van Jezus. „*We zitten met een structureel probleem, dat een diepere geestelijke oorzaak moet hebben*”, constateert hij. „*We lijken namelijk niet op Jezus*.”

Tussen christenen en niet-christenen zie je dikwijls meer overeenkomsten dan tussen christenen en Christus, terwijl we zijn beeld zouden moeten vertonen. Veel christelijke jongeren hunkeren naar radicale navolging, maar ze zoeken tevergeefs naar volwassenen die hen hierin voorleven. Waar zijn de volwassen gelovigen die de moed hebben om echte keuzes te maken in het leven als leerling van Jezus? Mijn generatie (30+) houdt het dikwijls bij afstandelijk gefilosofeer.”

Bonhoeffer en Kierkegaard

Christendenkers als Dietrich Bonhoeffer (1906-1945) en Søren Kierkegaard (1813-1855) namen deze kwaal al eerder waar. Dit leidde bij hen tot felle kritiek op de protestantse kerk. Kritiek die niet minder fundamenteel was dan de kritiek van reformatoren als Luther en Calvijn op de Rooms-Katholieke Kerk van hun dagen.

Over Bonhoeffer verschijnen nu weliswaar links en rechts instemmende publicaties, maar zijn snoeiharde kritiek op de kerk lijkt te worden gesmoord in lofuitingen.

De kritiek van Bonhoeffer en Kierkegaard kun je als volgt samenvatten: protestantse kerken gooien de genade van Jezus te grabbel door er een algemeen leerstuk van te maken en haar los te koppelen van Jezus' radicale oproep tot daadwerkelijke navolging. Of zoals Kierkegaard het in zijn dagboek schrijft: „*Jezus heeft geen docenten de wereld ingestuurd, maar navolgers.*” Bonhoeffer spreekt in zijn boek *Navolging* van 'goedkope genade'. Onder 'goedkope genade' verstaat hij genade als leer, de vergeving van zonden als algemene waarheid. Het is een waarheid die je kunt aannemen zoals je aanneemt dat twee maal twee vier is: het is helemaal waar en je gelooft het, maar het verandert je niet. Deze goedkope genade is de doodsvijand van de kerk, betoogt Bonhoeffer: „*Als raven hebben wij ons verzameld om het lijk van de goedkope genade. Daaruit ontvingen we het vergif, waaraan de navolging van Jezus onder ons stierf. De zuivere leer van de genade werd tot God zelf, tot genade zelf.*”

Hans van der Lee vergelijkt geloof zonder navolging met een reis die wij geboekt hebben, maar vervolgens niet maken. Als geloven het begin van een reis is, komen veel christenen niet verder dan de wachtruimte voor vertrek. „In plaats van dat we instappen en echt op weg gaan, blijven we zitten en praten met elkaar over het voorrecht dat er voor onze reis betaald is. We wijzen er elkaar op hoe heerlijk het is te mogen genieten van de veiligheid in de wachtruimte bij de gate. En we doen onze uiterste best ons verblijf er zo gezellig, comfortabel en winstgevend mogelijk te maken.”

Lachwekkend instituut

De gevolgen van dit alles? Een brave burgermanskkerk die onder een dun laagje van kerktaal en eigen dress code verontrustend wereldgelijkvormig is, in plaats van een gemeenschap van navolgers van Christus.

„Is de prijs die wij vandaag moeten betalen met de ineenstorting van de georganiseerde kerken, iets anders dan een noodzakelijke consequentie van de goedkoop verworven genade?” vraagt Bonhoeffer zich af. „Men schonk de verkondiging en de sacramenten, men doopte, bevestigde een heel volk, men deelde eindeloos stromen van genade uit, maar de oproep tot de strenge navolging van Christus werd zeldzamer gehoord.”

Zonder navolging verwordt de kerk tot een lachwekkend instituut dat in weinig verschilt met instituten die Christus niet als voorbeeld hebben. Kierkegaard schrijft hier schertsend over: *„Er bestaat in dit land helemaal geen christendom, maar men roept wel een synode bijeen. En die zal vermoedelijk in dezelfde stijl verlopen als een ouderbijeenkomst op school: er moeten tuimelvensters komen voor een betere ventilatie, en misschien moet er wat in de kleding van de dominee veranderd worden, wellicht bijvoorbeeld een ring in zijn neus.”*

Daarnaast ontdekt deze Deense filosoof dat je best over navolging mag praten – dat doen de dominees en professoren immers ook – zolang je maar niet het woord bij de daad voegt. *„Neem die rijke jongeling”,* schrijft hij in zijn dagboek. *„Laat mij er over preken, dat hij niet volmaakt was, dat hij er niet toe kan besluiten om alles aan de armen te geven, maar dat een ware christen wel bereid is om alles weg te geven – dan worden de mensen ontroerd, ze houden van mij. Maar als ik dan zelf een rijke jongeling ben, heenga en heel mijn vermogen aan de armen geef, dan geef ik de mensen ergernis; men vindt het een belachelijke overdrijving.”*

Overigens zijn dit geluiden die je niet alleen in de protestantse traditie hoort. Eugen Drewermann, ex-priester en psychoanalyticus, verliet onlangs de Rooms Katholieke Kerk. In dagblad Trouw verklaart hij zijn keuze: *„De vragen des levens laten zich niet tot een leer reduceren. Dat is de kern van de vervreemding, dat de leer belangrijker wordt dan de vraag hoe iemand leeft.*

Jezus wilde geen nieuwe dogmatiek doorbladeren, maar ons leven veranderen. Hij werd nooit hoogleraar in de godgeleerdheid – misschien was onbezoldigd docent iets voor hem geweest. De academische theologie staat net zo ver van Jezus' profetische boodschap als de kerk die ze dient."

Christelijke verslapping

De kerk lijkt niet langer het lichaam van Christus, maar een nauw gevlochten stelsel van dogma's en leerstellingen, meenden Bonhoeffer en Kierkegaard. Hoe heeft het zover kunnen komen?

Volgens Hans van der Lee heeft de kwaal van het moderne christendom zijn wortels in het Griekse denken, dat het christendom beetje bij beetje binnensijpelde. Griekse denkers brachten een scheiding aan tussen ziel en lichaam. Het gevolg is de overtuiging dat de geestelijke wetten alleen toepasbaar zijn op het geestelijke en stoffelijke wetten op het stoffelijke. Maar het ging pas écht mis met het christendom in de vierde eeuw. „*Constantijn de Grote heeft het christendom in de vierde eeuw de das omgedaan*”, stelt hij. „*Hij verhief het christendom tot staatsgodsdienst en ten onrechte is dit vaak beschouwd als een overwinning voor het geloof. Wat een beweging was, verwerd tot instituut.*

Wij moeten weer terug naar datgene wat de kerk daarvóór, als beweging, was. Het systeem dat het christendom tegenwoordig is, staat die beweging eerder in de weg dan dat zij ons helpt om terug te keren naar de oorsprong."

Theoloog James Packer vergelijkt in het boek *God leren kennen* de houding van hedendaagse christenen met die van christenen uit nieuwtestamentische tijden. Hedendaagse christenen zijn dikwijls bang voor de eventuele consequenties van radicale navolging en nemen een risicomijdende houding aan, signaleert hij.

Nieuwtestamentische christenen waren minder bezorgd om hun eigen hachje. Ook theoloog Henk Bakker trekt die vergelijking in zijn recente boek 'Ze hebben lief, maar worden vervolgd'. Radicaal christendom in de tweede eeuw en nu. Christenen in de tweede en derde eeuw zaten regelmatig in de

verdrukking en konden soms rekenen op vervolging als zij in woord en daad uitkwamen voor hun geloof.

Toch lieten zij zich niet monddood maken en zelfs mogelijk martelaarschap weerhield hen niet van radicale navolging van Christus. Ons geloof, en zelfs het tegenwoordige verlangen naar geestelijke vernieuwing van de kerk, is niet zelden gericht op ons eigen welbevinden: voelen we ons prettig en comfortabel bij ons geloof en wat we er al dan niet bij ervaren? Het lijkt wel of het geloof ons vooral iets moet opleveren, en dat het vooral niet te veel mag kosten...

Ook Kierkegaard neemt in de loop der geschiedenis een verslapping in het christendom waar. In zijn dagboek schrijft hij: *„Toen het christendom verslaptte, werd de grote massa van de mensen christen – en nu zitten die christenen er zich over te verwonderen hoe het toch mogelijk is, dat een mens verlost is. In het geheel genomen zou men een onderscheid kunnen maken tussen het existentiële christendom en het stilzittende. Dit laatste maakt het christendom tot een leer, men krijgt ruzies over de leer, over de rechtgelovigheid en ontaardt in fantasterij.”*

Radicale navolging

De critici bieden voor de kwaal van het moderne christendom wel een krachtig medicijn: verdiep je in het voorbeeld van Jezus Christus en heb de moed om levenskeuzes te maken die je dichterbij dit voorbeeld brengen. Christus is immers niet alleen onze Verlosser, maar ook onze Rabbi die ons voordeed hoe we leven moeten.

Deze Rabbi wil niet enkel beschikken over het deel van onze hersenen waar onze religieuze overtuiging huist, maar ook over ons geld, onze tijd, ons lichaam.

Jezus wil dat wij ons bestaan volledig aan hem toewijden. *„Kijk eens naar Jezus' omgang met tijd, bezit en status”,* zegt Van der Lee. *„Overdag was Hij altijd bezig met mensen en 's nachts bad Hij op de Olijfberg.*

Jezus stelde alles wat Hij was en had volledig beschikbaar voor zijn medemens."

In Volg jij Mij vertaalt Van der Lee dit concreet naar een moderne leefsituatie: *„Zorg ervoor dat je zoveel mogelijk tijd, energie en geld overhoudt om daarmee de komst van het Koninkrijk te bevorderen. Probeer te vermijden dat je in de situatie komt dat jij en je eventuele levenspartner samen fulltime moeten werken om de hypotheek van je woning op te brengen.*

Woon simpel, leef eenvoudig en zorg voor een besteding- en consumptiepatroon waaruit spreekt dat niet jouw genot, genoeg en gemak centraal staan in je leven, maar het leren leven zoals je Meester dit voordeed."

In zijn eigen leven bracht dit voorbeeld hem naar Amsterdam, waar hij werkte onder drugsverslaafden, en later naar Afrika en Azië, waar hij projectmanager was voor onder meer ZOA Vluchtelingen zorg.

Maar denk niet dat iedere navolger naar de Wallen of naar Afrika moet, benadrukt Van der Lee. Gods weg met jou kan je ook leiden tot Alpha-kringen in je eigen wijk, of tot het bezoeken van eenzame ouderen. Het gaat om het tonen van de gezindheid van Jezus: zijn levenshouding, zijn levensstijl.

Bezitsvermindering

In zijn boek besteedt Van der Lee veel aandacht aan bezitsvermindering. Hij citeert ondermeer moeder Theresa, die zegt: *„Door het contact met geld verliest men het contact met God"*. Een beetje overdreven? Van der Lee meent van niet. *„Het hoofdthema in de prediking van Jezus is het Koninkrijk van God. Daarnaast is er geen onderwerp waar Hij zoveel over spreekt als geld en bezit. Voor veel christenen is Jezus' voorbeeld van omgaan met geld en bezit een non-issue. Dat is heel merkwaardig. Ik denk dat we het er gewoon niet voor over hebben om te leven zoals Jezus. We willen geen afstand doen van datgene waaraan we zo verknocht zijn."*

Ook Bonhoeffer waarschuwt in *Navolging* nadrukkelijk voor de verlamme macht van bezit: „*Het hart dat hangt aan de goederen, ontvangt met deze de verstikkende last van de zorg. De bezorgdheid zoekt schatten en de schatten brengen weer bezorgdheid. Wij willen ons leven door de goederen veilig stellen, wij willen door bezorgdheid zorgeloos worden; maar in waarheid wordt het tegendeel bewezen. De banden die ons aan de goederen binden, die de goederen vasthouden, zijn zelf zorgen.*”

In bezitsvermindering onderscheidt Van der Lee **drie fasen**.

Fase één is de keuze tot bezitsbeperking. „*Je zegt: ‘Tot zover!’ en koopt alleen nog spullen die noodzakelijk zijn. Hierbij is het handig om in een klein huis te wonen, dan is de verleiding minder groot om het vol te stouwen met allerlei luxeartikelen.*”

Fase twee is bezitsvermindering. „*Je stelt jezelf de vraag: wat heb ik toch nog verzameld wat niet dienstbaar is aan het volgen van Christus? Alles wat je hebt dat je niet helpt om verder te groeien in Christus, is overbodige ballast.*”

Fase drie is het leven in bezitloosheid. „*Voorbeelden van discipelen die leefden in bezitloosheid zijn moeder Theresa en Frans Horsthuis, de Nederlandse katholieke wiens bezit in één rugzak past. Een leven in bezitloosheid betekent niet dat je geen inkomsten hebt, maar dat je zoveel mogelijk inkomsten doorsluisst ten behoeve van het Koninkrijk. Alleen het geld dat je nodig hebt voor de meest basale levensbehoeften, houd je voor jezelf. Bij dit alles moet je wel bedenken: bezitsvermindering is geen doel op zich. Het dient ertoe om dicht bij het voorbeeld van Jezus te komen.*”

Nieuwe reformatie

Van der Lee is niet pessimistisch of gedesillusionneerd over de toekomst van het christendom. Evenmin voelt hij zich een roepende in de woestijn. Integendeel: de vele enthousiaste reacties die hij krijgt op zijn boek, stemmen hem bijzonder hoopvol. „*Ik krijg dikwijls uitnodigingen om te spreken in*

gemeenten en op avonden van studentenverenigingen. Naar mijn idee is er veel aan het gebeuren, met name onder jongeren.

Kijk naar organisaties als Soul Survivor en Jeugd met een Opdracht. Je ziet daar steeds meer het verlangen om te worden zoals Jezus was. Ik word daar enorm enthousiast van.” „In de kerken leeft een groeiend verlangen naar geestelijke vernieuwing”, constateert Van der Lee. „Die geestelijke vernieuwing zal diepgaand kunnen zijn als we terugkeren naar echte navolging van Christus. Als we serieus werk willen maken van discipelschap en bereid zijn door Hem gevormd te worden. Dat is niet de makkelijkste weg, het is misschien wel de alle moeilijkste. Het kan je alles kosten.

*En dan gaat het óók om hele concrete keuzes, zoals: Hoe ga je om met je tijd en je geld? Voor welke opleiding of werkomgeving kies je? Wat zijn de prioriteiten in je leven? **Maar het is ook de beste weg.** Christus wil je de leiding en vorming geven die je steeds meer tot je recht laat komen in zijn Koninkrijk. Een hoger doel en een betere bestemming is er niet. Ik ben ervan overtuigd dat we een vernieuwing nodig hebben van eenzelfde grootte en intensiteit als de Reformatie in de zestiende eeuw. Vergeet niet: de Reformatie was een proces van ruim honderdvijftig jaar. Het begon al met Johannes Hus en John Wycliffe. Mogelijk is de nieuwe reformatie nu al aan de gang.”*

Biografie Dietrich Bonhoeffer

Bonhoeffer was een luthers predikant en theoloog. Hij studeerde in Berlijn (1924-1927) en in New York (1930). In zijn proefschrift over het thema kerk besloot hij dat de kerk een *sanctorum communio* moest zijn, een gemeenschap van heiligen. De kerk is het lichaam van Christus, het mocht voor Bonhoeffer niet langer gewoon de plaats zijn waar over Christus werd gesproken. Het werd zijn levenslange roeping om aan die opdracht te voldoen.

Dietrich Bonhoeffer was verbonden als theoloog en predikant aan de luthers-evangelische Oudpruisische Rijkskerk. Bonhoeffer werkte na zijn studie onder meer als privédocent theologie aan de Friedrich-Willems Universiteit te Berlijn. Van 1933 tot 1935 was hij werkzaam in Londen als predikant. Onder het nazibewind vond Bonhoeffer de weg naar de Bekennende Kirche. Zijn toenmalige kerkelijk leidinggevende, bisschop Theodor Heckel, die een uitgesproken tegenstander van de Bekennende Kirche was, verklaarde Bonhoeffer in 1936 tot "staatsvijand".

Bonhoeffer nam — als overtuigd monarchist en conservatief — deel aan de samenzwering tegen Adolf Hitler met als doel hem te doden. In 1939 vond Bonhoeffer aansluiting bij een geheime groep van hoge Abwehr-officieren die het naziregime omver wilde werpen en een deelvrede met de westelijke geallieerden wilden sluiten. Hij werd in april 1943 gearresteerd nadat ontdekt werd dat het geld dat werd gebruikt om joden te helpen ontsnappen naar Zwitserland, bij hem vandaan kwam. Hij stond terecht voor hoogverraad. Na de mislukte aanslag van 20 juli 1944 kwam zijn betrokkenheid met de groep officieren aan het licht en werd hij ter dood veroordeeld.

Tot de voltrekking van het vonnis werd hij in diverse gevangenissen en concentratiekampen ondergebracht, als laatste in Flossenbürg. Het vonnis werd pas op 9 april 1945 voltrokken, minder dan drie weken voordat de stad werd bevrijd. Zijn laatste woorden: "Dit is het einde, voor mij het begin van het leven."

Inleiding voor de week**De mensen van de teil en de handdoek...**

Waarom herken je een christen? Aan het visje achterop zijn auto? Aan het kruisje om haar hals? Aan de juiste theologie? Waarom herken je een christen? Aan de leerling herken je de leraar. Is Christus niet het symbool van gevende liefde? Wordt een christen dan niet gekenmerkt door ook liefde te geven? Hebben we die dan genoeg of hebben we nog groei nodig? Is onze liefde herkenbaar?

Wat is het toch makkelijk om het teken van echtheid op de verkeerde plek te zoeken! Jezus heeft ons duidelijk laten weten wat het onderscheidende kenmerk van een christen is. Hij stelt één eigenschap hoog boven alle andere: 'Aan jullie liefde voor elkaar zal iedereen zien dat jullie mijn leerlingen zijn' (Johannes 13:35). Zoals Jezus ons zijn liefde geeft zo behoren wij Zijn liefde uit te stralen in ons leven.

Maar hoe ziet die liefde eruit? Jezus wilde bij zijn discipelen een onuitwisbare indruk achterlaten van wat het inhoudt om elkaar lief te hebben. Door de voeten van zijn discipelen te wassen gaf Hij een voorbeeld van dienende liefde.

De zekerheid van een dienaar

Johannes 13 vormt de inleiding tot een hoogtepunt waarvan we de omschrijving vinden in de hoofdstukken 13 – 17: het gesprek in de bovenzaal. Johannes vertelt ons dat Jezus zich ten volle bewust is van het moment. Johannes geeft ons drie blikken in Jezus' zelfbewustzijn.

- (1) ***Jezus wist dat zijn tijd gekomen was en dat Hij uit de wereld zou terugtreden naar de Vader.*** Een favoriete zinsnede in het Johannes-evangelie is: 'Zijn uur was nog niet gekomen.' Toen Jezus' broers Hem op een zeker moment naar Jeruzalem wilden sturen om naam te maken, reageerde Hij: 'De tijd voor Mij is nog niet rijp' (Johannes 7:8). Bij een andere gelegenheid wilden de religieuze leiders Hem oppakken vanwege een in hun ogen godslasterlijke opmerking. Johannes schrijft echter: 'Niemand deed Hem iets, omdat zijn tijd nog niet gekomen was' (Johannes 7:30). Maar in Johannes 13 'was zijn tijd gekomen'. Over Jezus' laatste maaltijd met zijn discipelen hangt de sluier van de dood.
- (2) ***Satan komt aan zet.*** Als dit een kosmische schaakwedstrijd was, dan zou Satan op het punt staan om Jezus schaakmat te zetten. Hij hoeft nog maar één laatste pion op zijn plek te krijgen: 'De duivel had intussen Judas, de zoon van Simon Iskariot, ertoe aangezet Jezus te verraden' (Johannes 13:2). Jezus is zich er van bewust dat Hij binnen enkele uren in een tuin door een van zijn vertrouwde volgelingen verraden zal worden met een kus, het signaal voor een stel mannen om Hem te pakken.
- (3) ***Ondanks de nadering van zijn dood en het verraad is Jezus zich volledig bewust van wie Hij is.*** Hij heeft alles in handen. Het mag lijken of de gebeurtenissen uit de hand lopen, en de krachten van het kwaad kunnen de horizon verduisteren, maar Jezus heeft de duivel allang schaakmat gezet. 'Jezus (...) wist dat de Vader Hem alle macht had gegeven, dat Hij van God was gekomen en weer naar God terug zou gaan' (Johannes 13:3). Jezus wist waar Hij vandaan kwam en waar Hij heen ging.

De voetwassing

Vanuit zijn relatie met de Vader, was Jezus in staat om een ondergeschikte plaats in te nemen: 'Hij legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek om en goot water in een waskom. Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen en droogde ze af met de doek die Hij omgeslagen had (Johannes 13: 4-5).

Geen van zijn discipelen bezat de nederigheid of de moed om de rol van huisslaaf op zich te nemen. Het evangelie van Lucas vertelt ons dat ze de maaltijd begonnen waren met een discussie over wie van hen de belangrijkste was. In de Joodse cultuur was het wassen van de voeten zo'n minderwaardige

taak dat hij op de lijst stond van verplichtingen waarvan Joodse huisknechten waren vrijgesteld; voeten wassen was gereserveerd voor heidenslaven, vrouwen en kinderen.

Wanneer het Petrus' beurt is om zijn voeten te laten wassen, kan hij niets anders dan sputterend en stamelend tegenwerpen: 'U wilt toch niet mijn voeten wassen, Heer?' (Johannes 13:6). Jezus zegt iets over Petrus' onvermogen om te begrijpen wat zijn handeling betekent, maar dat hij het in de toekomst wel zal zien, maar niets daarvan dringt tot Petrus door. Petrus gaat totaal op in zijn eigen weerzin: 'Mijn voeten zult U niet wassen, nooit!' (Johannes 13:8).

Petrus reactie

Wat was er met Petrus aan de hand? Vanwaar die intense weerstand?

Ten eerste ging wat Jezus deed volledig in tegen alles wat Petrus geleerd had over waarde en waardigheid. De mindere dient de meerdere; zo hoort het. Petrus heeft net ruzie gemaakt met zijn medediscipelen over wie de ereplaats zou krijgen wanneer Jezus op zijn troon zou zitten. Voor wie zou de zetel het dichtst bij het centrum van de macht en de majesteit zijn? En nu handelde de meerdere als de mindere! Petrus had geen referentiekader om dit goed te kunnen begrijpen.

Ten tweede was gediend worden door zijn Heer een klap-voor Petrus' trots en eigen dunk. Wie aan de ontvangende kant staat, bevindt zich in een kwetsbare positie. We willen de zaken onder controle houden. Het is veel gemakkelijker om neerbuigend te geven aan een ander die iets nodig heeft. We scoren onze punten door er voor anderen te zijn. We vinden het heerlijk om te horen: 'Zonder jou was ik nooit door die ziekte of dat verdriet heen gekomen!'. We raken verslaafd aan de behoefte om nodig te zijn. Maar ons aan de ontvangen kant van de hulp bevinden is een teken van zwakte, een slag voor ons gevoel dat we zeggenschap over onszelf hebben.

Aartsbisschop William Temple heeft eens gezegd: 'De nederigheid van de mens begint niet bij het *verlenen* van een dienst; maar bij de bereidheid om hem te *ontvangen*.' Petrus moest leren ontvangen voordat hij klaar was om te geven.

Misschien was de **derde reden** voor Petrus' weerstand wel dat Jezus van zijn voetstuk afkwam en zich begon te bemoeien met de viezigheid van het echte leven. We willen Jezus glanzend gepoetst op de schoorsteenmantel houden, gereserveerd voor godsdienstige gelegenheden. We willen geen Jezus die rondhangt in het ruige leven.

George MacLeod zei het treffend: 'Ik probeer opnieuw boven water te krijgen dat Jezus niet gekruisigd werd in een kathedraal tussen twee kandelaars, maar aan een kruis tussen twee dieven; op de vuilnisbelt van de stand (.....) op het soort plek waarvan cynici vuile taal uitslaan, en dieven vloeken, en soldaten gokken. Want daar stierf Hij. En daarom stierf Hij. En dat is waar kerkmensen zouden moeten zijn.'

Lessen van de voetwassing

Jezus legt uit wat de voetwassing betekent. Hij wijst op de diepere betekenis van het symbool en vervolgens op de waarde van dit voorbeeld van nederigheid.

- ***De voetwassing is een voorafschaduwing van het kruis.*** Als Jezus de beschamende rol op Zich neemt verwijst Jezus naar zijn dood aan het kruis. De voetwassing is een voorafbeelding van het vernederende aspect van deze gruwelijke manier van sterven. Jezus spreekt op een manier die Petrus' aandacht trekt: 'Als Ik (je voeten) niet mag wassen, kun je niet bij Mij horen' (Johannes 13:8). Hij staat erop dat Hij de voetwassing verricht. Vieze voeten zijn een symbool van de noodzaak van de intensieve reiniging van het kruis. Hier vermengt zich het beeld van de doop met dat van het kruis. In het doopwater worden onze zonden weggewassen, maar alleen omdat God het vergoten bloed van Christus gegeven heeft voor de reiniging van onze zondeschuld.

Petrus blijft tot het einde toe trouw aan zijn karakter. Met zijn verzet en zijn uitbundigheid toont hij op zijn eigen wijze zijn onbegrip. Hij zegt tegen Jezus: 'Heer, dan niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd!' (Johannes 13:9). Daar gaat Jezus op in door feitelijk te zeggen: 'Petrus, het gaat hier niet om het wassen van het lichaam. Het is dieper wegwassen van je schuld, waarvoor Ik gekomen ben. Alleen Ik kan dat.'

- ***Jezus is het voorbeeld van dienende liefde.*** Nadat Jezus voor alle discipelen, inclusief Judas, was neergekniel, ging Hij weer aan tafel en nam de rol van leermeester op zich. Hij stelde de discipelen een vraag en gaf vervolgens zelf het antwoord: 'Begrijpen jullie wat Ik gedaan heb? Jullie zeggen altijd "meester" en "Heer" tegen Mij, en terecht, want dat ben Ik ook. Als Ik, jullie Heer en jullie meester, je voeten gewassen heb, moet je ook elkaars voeten wassen. Ik heb een voorbeeld gegeven; wat Ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie ook doen' (Johannes 13: 12 – 15)

Hoe ziet de dienende liefde eruit?

Mary Rutan vertelt dat ze eens iemand tegenkwam die dit principe in praktijk bracht. Haar gemeente in Alaska bood onderdak aan een groep zendelingen. Ze logeerden bij gemeenteleden en bezochten beurtelings de verschillende plaatselijke kerken. Op de dag dat Mary's gast zou arriveren was de griep haar net voor geweest. Mary's hele gezin was ziek. Voordat ze een ander onderdak had kunnen regelen, werd er op de deur geklopt. Mary's echtgenoot was de enige die fit genoeg was om naar de deur te wankelen. Hij legde de situatie uit en zei dat de zending beter af zou zijn op een ander logeeraadres. Het gezicht van de man vertrok van bezorgdheid, maar niet voor zichzelf. Hij stapte, nee hij beende het huis binnen met een vastberadenheid: 'Niets daarvan! Jullie hebben mij hier nodig!' Tot hun verbazing zette hij de koffers neer, trok zijn jas uit, rolde zijn mouwen op en begon de afwas te doen. Mary zei dat ze heel wat preken had gehoord over dienstbaarheid, maar niet één die zo welsprekend was als die zeven woorden: 'Niets daarvan! Jullie hebben mij hier nodig!'. Een dienaar wacht niet tot hem iets gevraagd wordt, maar is rusteloos op zoek naar onvervulde behoeften.

Een dienaar is veel meer gericht op de behoeften van anderen dan op die van zichzelf.

Een verhaal dat dit illustreert: "Twee broers hadden samen een veld en een molen. Elke avond verdeelden ze eerlijk het koren dat ze die dag geoogst hadden. De ene broer woonde alleen; de ander had een groot gezin. Nu dacht de alleenstaande broer bij zichzelf: "Het is niet echt eerlijk dat we het koren gelijk verdelen. Ik heb alleen mezelf om voor te zorgen, maar mijn broer heeft kinderen die hij te eten moet geven." Dus elke avond bracht hij stilletjes wat van zijn eigen koren naar de schuur van zijn broer, zodat die nooit zonder zou zitten. Maar zijn getrouwde broer zei op een zekere dag tegen zichzelf: "Het is niet echt eerlijk dat we het koren gelijk verdelen, want ik heb mijn kinderen om op mijn oude dag voor mij te zorgen, maar mijn broer heeft niemand. Wat moet hij als hij oud wordt?" Dus elke avond bracht hij stilletjes wat van zijn koren naar de schuur van zijn broer. Het gevolg was dat ze allebei elke morgen hun graanvoorraad op mysterieuze wijze aangevuld zagen.

Dit verhaaltje illustreert de bereidheid van de broer om de behoeften van de ander te zien, en ook dat wederzijdse dienstbaarheid er toe leidt dat onze eigen behoeften vervuld worden. Het is me opgevallen, vooral in het huwelijk, hoe vernietigend het is om alleen met je eigen behoeften bezig te zijn. Het is zo gemakkelijk om vanuit een houding van zelfmedelijden te zeggen: 'Er wordt niet in mijn behoeften voorzien. Ik investeer meer in onze relatie dan zij.' Zo denken is een doodlopende weg, omdat we de waarheid vaak verdraaien en onszelf heldhafter afschilderen dan we werkelijk zijn.

Dienen vraagt om zelfopoffering. Dienstbaarheid is sterven aan jezelf. Dienaar zijn is tegennatuurlijk, vereist een gekruisigde persoonlijkheid. Dienaar zijn is het tegenovergestelde van vol zijn van jezelf. De discipelen hadden geen dienstbare instelling omdat ze zo druk hadden met het opkomen voor zichzelf. Ze waren veel te veel bezig met het knokken voor hun plekje in het koninkrijk.

De hoogste waarden in onze samenleving zijn; er goed uit te zien en je goed voelen. In zijn studie van het Amerikaanse volkskarakter, opgenomen in

Habits of the Heart, merkt Robert Bellah op dat mensen allergisch zijn voor woorden als *opoffering* en *zelfverloochening*. 'Aangezien de enige maatstaf voor het goed is "wat goed is voor het ik", kan iets wat werkelijk een last vormt voor het ik, niet vallen onder de liefde.' Afsluitend zegt hij: 'Men vond het moeilijk om te verwoorden waarom genegenheid voor anderen risico van pijn, verlies of opoffering zou kunnen inhouden.'

In Bijbelse zin zal alles wat de naam dienstbaarheid verdient een zekere opoffering vragen van de dienende persoon. Het is het doen van ondankbaar werk: opruimen na een activiteit, de nacht doorbrengen in een daklozenopvang, de gerieflijke sleur van het leven laten doorbreken door behoeften die niet in het vastgestelde schema passen, je levenswijze veranderen om meer middelen voor anderen te kunnen vrijmaken en minder voor jezelf, kunnen bestaan zonder dat je goede daden worden opgemerkt. Met andere woorden, dienaren zijn niet op zichzelf gericht, maar op anderen.

Zo stelt Jezus tegen de achtergrond van de voetwassing het belangrijkste punt van zijn toespraak aan de orde: 'Ik geef jullie een nieuw gebod: heb elkaar lief. Zoals Ik jullie heb liefgehad, zo moeten jullie elkaar liefhebben' (Johannes 13:34). En dan maakt Hij die verbazingwekkende opmerking: 'Aan jullie liefde voor elkaar zal iedereen zien dat jullie mijn leerlingen zijn' (vs 35). Het is alsof Jezus zich van zijn discipelen afkeert naar een denkbeeldig gehoor, bestaande uit de ongelovige wereld. Jezus zegt tegen zijn volgelingen in spe: 'Ik geef jullie het recht om te beoordelen of dit discipelen van Mij zijn, gebaseerd op de onderlinge liefde die je bij hen ziet.'

Van de Duitse filosoof Friedrich Nietzsche komt deze uitdaging aan de kerk: 'Als jullie willen dat ik in jullie verlosser geloof, zullen jullie er wat verlost uit moeten zien.'

WEEK 5

Hoe leren we groeien in gerechtigheid?**Inleiding voor de week****God houdt van de armen...**

Geld en bezit is een van de meest besproken onderwerpen in de Bijbel. Qua aantal verzen gaat alleen afgodendienst hier bovenuit. Alleen al in het Nieuwe Testament zijn vijfhonderd verzen, dat is één op elke zestien verzen, gewijd aan materiële zaken. Wanneer we de eerste drie Evangeliën nemen, stijgt die verhouding en wordt er in een op de tien verzen gesproken over rijkdom en armoede. Als we ons alleen op het Lucas evangelie richten, dat gefocust is op de fysieke aspecten van Jezus' koninkrijk, is de verhouding een op zeven.

Het Bijbels standpunt over de armen en het gebruik van materiële middelen raakt de kern van ons discipelschap. Jezus zei niet voor niets: 'Waar je schat is, daar zal ook je hart zijn' (Mattheus 6:21).

Als discipelen willen we ook in gerechtigheid onze Meester volgen. Hij gaf zijn leven voor ons, geven wij ons leven ook aan Hem? En als we dat doen, wat geven we dan aan onze naaste?

Wie zijn de armen?

Wie zijn de armen? En waarom zijn ze arm? De armen vallen in de Bijbel in vier categorieën.

- (1) ***Armoede gekozen omwille van de gerechtigheid.*** Sommige mensen hebben de gave dat ze zichzelf kunnen ontdoen van alles behalve de eerste levensbehoeften. Uit eigen keuze wijden ze zich volkomen en alleen aan Christus en identificeren ze zich met de armen. De apostel spreekt in het hoofdstuk over de liefde over mensen die alles wat ze hebben aan de armen geven (zie 1 Korinthiërs 13:3). Zo leggen mensen die

intreden in een rooms-katholieke orde de belofte van armoede af. De beste illustratie daarvan is Moeder Theresa, die zich vereenzelvigde met de berooiden, zieken en stervenden.

- (2) **Armoede als gevolg van calamiteit.** Soms vaagt een ramp alle materiele bezittingen en middelen van levensonderhoud weg. Het duidelijkste voorbeeld daarvan is Job, een man die door God gezegend was met zeventuizend schapen, drie duizend kamelen, en een gezin met zeven zonen en drie dochters. Deze man was 'de aanzienlijkste man van het Oosten' (Job 1:3). Van het ene ogenblik op het andere werd alles hem ontnomen.
- (3) **Armoede als gevolg van zonde of luiheid.** Zondig gedrag, zoals dronkenschap, kan je je baan, je gezin en je relaties kosten. Anderen zijn arm omdat het hun ontbreekt aan ijver en inzet. In zijn tweede brief aan de Tessalonicenzen bestraft Paulus ' sommigen van u [die] hun werk verwaarlozen' (2 Tessalonicenzen 3:11). Daarbij zegt hij dat 'wie niet wil werken, niet zal eten', en vervolgt met 'In naam van de Heer Jezus Christus dragen we dergelijke mensen nadrukkelijk op rustig hun werk te doen en hun eigen brood te verdienen' (vs. 10-12).
- (4) **Armoede als gevolg van onderdrukking door machthebbers.** Verreweg de belangrijkste reden van armoede is onrecht. De meeste armen in de wereld zijn arm omdat ze uitgebuit worden door economische en politieke manipulators. De Bijbel is uiterst begaan met deze groep, en gebruikt termen als *behoefigen*, *armen*, *onderdrukten*, *weduwen*, *wezen* en *bijwoners* (of *vreemdelingen*). Wat deze mensen gemeenschappelijk hebben, is dat hun rechten zonder veel moeite ontnomen kunnen worden. Dit zijn de zwakken en de machtelozen. Ze zijn vatbaar voor uitbuiting en misbruik en ze zijn prooi van de machthebbers.

Bijbelse gerechtigheid...

In de Bijbel worden armen vaak gelijkgesteld met 'onschuldigen' en 'rechtvaardigen'. Let op hoe in de parallelconstructie in Amos 5:12 *onschuldigen* (of rechtvaardigen) en *armen* worden afgewisseld: 'Jullie keren je tegen de onschuldigen (.....) jullie ontnemen de armen in de poort hun recht.'

De rechtvaardigen in een rechtszaak zijn de onschuldigen die recht gedaan zou moeten worden.

Er is een groot verschil tussen Bijbelse gerechtigheid en rechtsopvatting van onze samenleving. Het symbool van de gerechtigheid in onze maatschappij is een geblinddoekte vrouw, waarmee wordt aan gegeven dat gerechtigheid blind is. De eerlijke rechter is objectief, onbevooroordeeld; hij besluit op een rationele manier wat recht is, op grond van een onpersoonlijke wet. Daartegenover was de rol van de rechter en de gerechtigheid in Israel het actieve streven om armen te beschermen tegen de grillen van de rijken en de machtigen. Zo groot was de scepsis tegenover de machtigen dat in de rechtszaken de armen collectief gezien werden als onschuldigen en rechtvaardigen. De wet in Exodus 23: 6 – 8 luidt: ‘Bij een rechtszaak moet je de rechten van de *armen* eerbiedigen. Laat je niet beïnvloeden door valse aantijgingen en breng een *onschuldige* die in zijn recht staat niet ter dood; wie zich daaraan onschuldig maakt, laat Ik niet vrijuit gaan. Neem geen steekpenningen aan want steekpenningen maken *eerlijke mensen* tot leugenaars’ (nadruk toegevoegd).

Het is de ondermijning van het rechtssysteem waarmee Amos het moeilijk heeft: ‘Jullie verachten hen die in de poort het recht verdedigen, jullie verafschuwen hen die de waarheid spreken (Amos 5:10). De poort was een ruimte in de stadsmuur waar de oudsten bij elkaar kwamen om op grond van de wet uitspraak te doen in zaken die te maken hadden met het leven en het bezit van de burgers. Het uitspreken van rechtmatige vonnissen was de basis voor een rechtvaardige orde onder Gods bestuur. Maar de rijken en de machtigen hadden de rechtspraak in de poort overgenomen en kochten hun eigen recht.

Het beeld in Amos is er een van een opvallende ongelijkheid tussen rijk en arm. ‘Jullie vertrappen de zwakken en eisen een deel van hun graan op. Daarom: huizen van steen hebben jullie gebouwd, maar je zult er niet in wonen; prachtige wijngaarden hebben jullie geplant, maar je zult er geen wijn van drinken’ (Amos 5:11). Amos’ schildering van deze extremen van rijkdom en armoede is bevestigd door archeologen. In de vroeg-Joodse nederzettingen in het beloofde land bestond een evenwichtige verdeling onder families en stammen. Heel Israël genoot van een vergelijkbare levensstandaard. In de tiende eeuw voor Christus was dit nog steeds het geval, maar tweehonderd jaar later, ontdekten archeologen, had je in de ene streek grote, stevige

huizen, en stonden op andere plekken armoedige huizen dicht op elkaar gebouwd. De armen in Amos' dagen bezaten niet langer hun eigen grond, maar werkten als pachter voor landeigenaren die als betaling onevenredig veel tarwe opeisten.

In het boek Amos zien we dat armoede vaak geen gevolg is van luiheid maar van een onrechtvaardige verdeling van rijkdom en macht, zodat die terecht komen in de handen van een enkeling. John Perkins, een zwarte afkomstig uit Mississippi, vertelt over zijn kennismaking met dit systeem van ongelijkheid. Ergens in de jaren 1940 was hij als jongen van elf op familiebezoek. Hij wilde wat geld verdienen om een cadeau voor zijn familie te kunnen kopen, en dus verhuurde hij zich aan een blanke boer als losse kracht. Aan het einde van de dag kreeg hij zijn loon: vijftien cent. De boer bezat de ploeg, het land en alle productiemiddelen. Alles wat John bezat, was zijn werkkracht. Hij wist ook dat de laatste zwarte die de boer van replek gediend had, met een ketting aan een auto was gebonden en op een zaterdagmiddag door de straten van de stad gesleept was. Hij leerde wat de Bijbel leert: uitbuiting en onderdrukking zijn de voornaamste redenen voor armoede.

Gods houding ten opzichte van de armen

Hoe staat God tegenover de armen? Theoloog Karl Barth heeft het provocerend zo verwoord: 'God neemt in geen geval een neutrale positie in tussen de arme en de rijke. De rijken bekommeren zich wel om hun toekomst; Hij staat aan de kant van de armen. (.....) De Bijbel staat dus aan de kant van de arme, de berooide. De God van de Bijbel staat aan de kant van de arme.'

Gods medeleven blijkt uit het feit dat Hij de roep van de armen hoort en hen uit de onderdrukking bevrijdt. Het volk Israël was oorspronkelijk een slavenvolk. Vierhonderd jaar lang hadden de Hebreërs gezwogen op het juk van economische onderdrukking van de Egyptische heren. Toen hun rug brak onder de lasten die ze droegen, riepen ze het uit naar God.

In de Bijbel lees je hoe Gods hart uitging naar zijn volk: 'Ik heb gezien hoe ellendig mijn volk er in Egypte aan toe is, Ik heb hun jammerklachten over hun onderdrukkers gehoord, Ik weet hoe ze lijden. Daarom ben Ik afgedaald om hen uit de macht van de Egyptenaren te bevrijden (Exodus 3 : 7 – 8). God kiest een volk dat bekend is met de ketenen van de onderdrukking. Na de uittocht gaf God deze nieuwe natie de instructie om de berooiden, de zwakken en de weduwen nooit de rug te keren, omdat zichzelf ook zo geweest waren. 'Vreemdelingen mag je niet uitbuiten of onderdrukken, want jullie zijn zelf vreemdelingen geweest in Egypte' (Exodus 22:21). En wanneer Israël de weerlozen behandelt zoals Egypte de Hebreeërs behandelde, zal God hun roepen horen, want zijn oor is speciaal gericht op de onderdrukten, 'want Ik ben een genadig God', zegt de Heer (Exodus 22:27).

God toont zijn bevooroordeeldheid ten opzichte van de armen wanneer Hij recht doet om de onderdrukte te redden en de onderdrukker te verbrijzelen. Wanneer de Schrift de gerechtigheid van God toepast op de armen en de behoeftigen, zien we dat God genade bewijst aan de onderdrukten en de machtigen ten val brengt.

*Geef, o God, uw wetten aan de koning,
Uw gerechtigheid aan de koningszoon.
Moge hij uw volk naar rechtvaardig besturen,
Uw arme volk naar recht en wet (.....)
Moge hij recht doen aan de zwakken,
redding brengen aan de armen,
maar de onderdrukker neerslaan.*

(Psalm 72: 1-2,4)

God is de verdediger van de armen. Wanneer er niemand anders is, zal God de woordvoerder van de armen zijn. Hij zal hun zaak bepleiten en het recht voor hen uitroepen. Wanneer niemand het roepen van de armen hoort, zal God hen bijstaan. God liet profetische stemmen zoals Amos, Jesaja en Micha opstaan om duidelijk te maken dat Hij geen onverschillige toeschouwer was.

Als gerechtigheid voor de armen genade en verlossing inhoudt, dan betekent gerechtigheid voor de machtigen oordeel en val. Tijdens de korte periode van Amos' optreden in 760 v. Chr. waren er drie zonden waartegen de profeet tekeering: de armen werden economische uitgebuit; de rijken hoopten schatten op zonder zich om de benarde situatie van anderen te bekommeren; en het rechtssysteem was een instrument van de sterken in plaats van een bescherming voor de armen. Toch bleef het volk Israël doorgaan met zijn godsdienstige praktijken en het brengen van zondoffers in de tempel. Amos gebruikt de krachtigste taal om aan te geven dat God geen aanbidding duldt die niet uitloopt op gerechtigheid. 'Jullie feesten haat Ik, Ik heb er diepe afkeer van, Ik kan jullie samenkomsten niet verdragen' (Amos 5:21). Aanbidding die niet leidt tot gerechtigheid, hier gedefinieerd als zorg voor de armen, is als stank in de neus van God. Het moet afgelopen zijn met dit uiterlijk vertoon. 'Laat liever het recht stromen als water, en de gerechtigheid als een voortvloeiende beek' (Amos 5:24). Wees rechtvaardig tegenover de armen, heb medelijden met de onaanzienlijken, voed de hongerigen, kleed de naakten, dan zal Ik jullie aanbidding aanvaarden, zegt de Heer.

Hoe reageert God op de armen? Zijn hart is vol medeleven voor hen, want Hij ziet hun lijden. Als een advocaat neemt Hij hun zaak ter hand en doet recht door de armen te verlossen en de sterken te veroordelen.

Onze reactie op de armen...

Nu we gezien hebben wat voor Hem belangrijk is, is de vraag: Wat is onze taak, collectief en individueel, ten opzichte van de armen?

Allereerst moeten we ons verootmoedigen vanwege onze minachting voor de armen, en onze afkeer van hen. We moeten erkennen hoe arrogant we zijn wanneer we alle armen zien als steunfraudeurs en luie mensen. We moeten belijden dat ons vooroordeel tegenover bepaalde groepen armen zoals illegale immigranten, een egoïstische dekmantel is voor onze eigen weigering om onze levensstandaard in gevaar te laten brengen. We mogen niet vergeten dat veel armen arm zijn vanwege systematische rasvooroordelen, onderdrukkende politieke regimes en economische uitbuiting. De meeste van

ons hebben enkel en alleen door geboorte een geweldige startpositie in de wereld gekregen!! .

Ten tweede worden we opgeroepen om ons te vereenzelvigen met de armen, en het voor hen op te nemen zoals onze Heer dat ook deed. Jezus werd geboren in een kleine, onaanzienlijke provincie van het Romeinse Rijk. De eerste bezoekers bij zijn geboorte waren armen herders, het uitschot van de maatschappij. Zijn ouders, te arm om het normale reinigingsoffer te brengen, offerden twee duiven in plaats van een lam. Jezus was een politieke vluchteling; zijn ouders weken uit naar Egypte en remigreerden later naar Galilea. Als rabbi ontving Hij geen salaris voor zijn onderwijs, Hij had geen geregeld onderkomen, want Hij zei: 'De vossen hebben hun holen en de vogels hun nesten, maar de Mensenzoon kan zijn hoofd nergens te ruste leggen' (Mattheus 8:20). Hij identificeerde zich zo volkomen met de mensen aan de rand van de maatschappij dat Hij tegen zijn volgelingen zei: 'Alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor Mij gedaan' (Mattheus 25:40).

Ten derde zal onze reactie op Gods liefde voor de armen zijn dat we nagaan hoe wij een gevende levensstijl kunnen ontwikkelen. Hoe ziet een gevende levensstijl eruit? Een jonge vrouw in het vierde jaar van haar studie medicijnen rondt haar werk af om onder de armen te gaan leven en werken. Anderen vereenvoudigen hun levensstijl, bezuinigen op hun vaste lasten en leven van minder om middelen vrij te kunnen maken voor anderen. Een heel praktische stap om over te gaan op een gevende levensstijl en onze hebberigheid in toom te houden is God gaan gehoorzamen door minstens 10 procent van ons inkomen te reserveren voor het werk van de Heer. Wat een middelen zou dat vrijmaken voor wereldevangelisatie en voor degenen die leven op de rand van het bestaan!

Onze vierde reactie op Gods liefde voor de armen is dat we hun het evangelie gaan prediken. Jezus luidde zijn bediening in met een citaat van de profeet Jesaja: 'De Geest van de Heer rust op Mij, want Hij heeft Mij gezalf. Om aan armen het goede nieuws te brengen heeft Hij Mij gezonden' (Lucas 4:18).

Als we kijken naar de wereld van vandaag, waar zien we dan dat het evangelie zich razendsnel verspreid? In Latijns-Amerika, Afrika en Azië verbreidt het evangelie zich bijzonder snel. Het duurt niet lang meer of 60 procent van alle christenen woont in deze drie regio's. 'Heeft God niet juist hen die naar wereldse maatstaven arm zijn, uitgekozen om rijk te zijn door het geloof?' (Jakobus 2:5).

Centraal in ons discipelschap staat de oproep om de armen te dienen. Wij moeten zijn waar het hart van onze Heer is. We moeten ons bekeren van onze minachting voor de armen, onszelf verplichten tot een gevende levensstijl, en onze financiële middelen en onze krachten gebruiken om de verbreiding van het evangelie onder de armen te steunen.

WEEK 6

Hoe leren we groeien als Getuigen?**Inleiding voor de week**

De afgelopen weken hebben we stilgestaan bij diverse onderwerpen. Als het goed is heb je een beeld hoe je leerling kunt zijn van Jezus, leer je te luisteren naar Zijn stem; kun je Hem navolgen en groei je in liefde. Daardoor kun je inmiddels beter invulling geven aan gerechtigheid. Dit alles geeft dat je een levende getuige bent van Christus. Zijn liefde is in je en die mag je uitstralen!

Onze vrienden over ons geloof vertellen

Niets geeft meer spanning dan de stress die voelen bij onze roeping om getuigen te zijn. Ook Rebecca Pippert, schrijfster van het boek *Het zoutvat uit, de wereld in*, kent deze ervaring. Dat blijkt wanneer ze beschrijft hoe nerveus zij was als het op getuigen aankwam. Een tijd lang ging ze gebukt onder een kijk op getuigen die ze zo samenvat: 'Aanstoot geven ter wille van Jezus.' In haar beleving was getuigen het in de val lokken van een nietsvermoedend slachtoffer, en dan te dwingen tot aanhoren van haar toespraakje over Jezus. Vanuit dit beeld van getuigen schrijft ze "Het gevolg was dat ik het getuigen zo lang mogelijk uitstelde. Telkens wanneer het schuldgevoel ondraaglijk werd, overviel ik de dichtstbijzijnde niet-christen met een stortvloed van woorden en maakte vervolgens dat ik weg kwam, met de gedachte: 'Pff, het zit er weer op! Het is lente en hopelijk word ik voor de winter niet meer overvallen door dit schuldgevoel.' Het volgende potentiële slachtoffer hoopte hetzelfde.'

Om effectief te kunnen getuigen moet onze spanning afnemen. Hoe kunnen we ons spanningsniveau verlagen, zodat ons leven een natuurlijke blijdschap uitstraalt die het gevolg is van de overtuiging dat wij het allerbeste nieuws te bieden hebben? Niets is zo remmend voor echtheid als die angstige spanning.

Wil ons getuigenis overtuigend zijn, dan moet het voor de hoorder harmoniëren met wie wij zijn. Het laatste wat mensen willen is ons project, ons werkveld zijn.

We getuigen het meest doeltreffend binnen oprechte, betrokken relaties. In zulke relaties, waarin het vertrouwen langzaam is opgebouwd, hebben we het recht verdiend om te laten zien hoe Jezus Christus ons leven veranderd heeft. Wat we niet willen, is dat de druk om te getuigen zo groot wordt dat we het evangelie uitbraken over het eerste, het beste ongelukkig slachtoffer, puur om even stoom te kunnen afblazen.

In Johannes 1: 35 – 42 staan zes spanningsverminderende principes die ons helpen om te getuigen in het kader van oprechte vriendschap.

Verklein je zelf bewustzijn en vergroot je Godsbewustzijn

We raken gespannen wanneer we ons zo van onszelf bewust zijn, dat we bang worden om dingen te zeggen waarmee we een slechte indruk zouden kunnen maken. Wanneer we ons te veel zorgen maken over wat mensen van ons denken, raken we finaal in de knoop. We moeten losser worden van onszelf, in de vreugde van Jezus.

We willen eigenlijk gaan lijken op Johannes de Doper. Hij maakte zich geen zorgen over zijn eigen reputatie, maar over die van Jezus. Wat Johannes de Doper zo indrukwekkend maakt, is zijn bereidheid om zijn discipelen achter Jezus aan te laten gaan. ‘De volgende dag stond Johannes er weer met twee van zijn leerlingen. Toen hij Jezus voorbij zag komen, zei hij: “Daar is het lam van God”. De twee leerlingen hoorden wat hij zei en gingen met Jezus mee’ (Johannes 1: 35 – 37).

Bijna niets is zo moeilijk als een stapje naar achteren doen, vooral wanneer je op de eerste plaats staat. Johannes had een groep volgelingen om zich heen verzameld, maar toen er iemand op het toneel verscheen die hem in de schaduw stelde, wees Johannes zijn leerlingen gewillig op Jezus.

Johannes' gebrek aan trots is opmerkelijk. Trots is van nature concurrerend. Het is onnatuurlijk voor het zondig hart om de eer van een ander te verhogen en die van onszelf naar beneden te halen. Onze eigenwaarde is zo afhankelijk van de vergelijking tussen hoe wij ervoor staan en hoe anderen het doen. Tijdens de bijeenkomsten van voorgangers is de onderstroom het vergelijken hoe het ervoor staat met hun kerken, en vooral of er groei is. Van nature zijn we geneigd om erkenning te zoeken. Ik schaam me te moeten bekennen hoeveel belang ik hecht aan de opmerkingen van mensen over mijn invloed op hun leven. En hoezeer ik er ook van geniet om de schijnwerpers op anderen te richten, ik word nog steeds geplaagd door een verlangen naar erkenning, vooral wanneer ik me vergeten of ondergewaardeerd voel.

Hoe bevrijdend zou het zijn om geen last te hebben van dat zelfbewustzijn, zoals Johannes de Doper. Nederigheid vermindert de angst en de spanning. 'Nederige mensen denken niet minder van zichzelf, ze denken alleen minder aan zichzelf. Jim Elliot definieert getuigen als 'een groep je niemands dat zich inspant voor het verhogen van iemand'. Thomas Merton beschrijft waar we uitkomen wanneer we ons steeds minder bezighouden met onszelf: 'Wanneer nederigheid mensen bevrijdt van de gehechtheid aan eigen persoon en reputatie, ontdekken ze dat ware vreugde alleen mogelijk is wanneer we onszelf volkomen vergeten zijn.'

Ons getuigenis is maar een van de vele invloeden

De twee discipelen die reageerden toen Johannes Jezus aanwees als het Lam van God, waren volledig bereid om Hem te volgen. We ontmoeten ze aan het einde van een lang proces van voorbereiding dat hen op het punt van openheid gebracht had. Wat we niet zien zijn de vele mensen en invloeden die door de Geest gebruikt waren om hen zover te krijgen. Ik heb het voorrecht gehad om te bidden met mensen die Jezus in hun leven vroegen, in de wetenschap dat ik niets gedaan om hen op dat punt te krijgen. Ik zag mezelf vaak als iemand die met een mandje aan de hand onder een boom met rijpe vruchten stond te wachten tot ze erin vielen. Later vertelden ze met het

hele verhaal van vrienden, de familieleden en de levenssituaties die hen door de tijd tot dit punt hadden gebracht.

Probeer een bekering te zien als een reis van één tot honderd. We kruisen iemands weg misschien aan het begin, in het midden of aan het einde van die reis, maar hoogstwaarschijnlijk vormen we niet meer dan vijf punten op die schaal. Misschien zijn wij degene die zo iemands negatieve stereotypen over christen-zijn wegvagen. Een gemeentelid vertelde me dat zijn zoon het groots mogelijke compliment gegeven had. 'Wat was dat?' vroeg ik. 'Hij zei: "Hij gedraagt zich niet als een dominee."' De negatieve associatie met dominees van deze jongeman in aanmerking genomen, had ik hem hoop gegeven dat het ook anders kon. Elk leven is in beweging, en ergens onderweg kruisen we het.

Er ontstaat spanning doordat we onszelf onder druk zetten om diegene te zijn die de ander meeneemt van één tot honderd. We denken dat wij het zaad moeten strooien, het water moeten geven, het opwekken tot volwassenheid en de oogst binnenhalen. Zelfs Paulus legde zichzelf die druk niet op. Hij schreef aan de Korinthiërs: 'Ik heb geplant, Apollos heeft water gegeven, maar God doet groeien. Het is niet belangrijk wie plant of wie begiet; alleen God is belangrijk, want Hij doet groeien' (1 Korinthiërs 3: 6-7). Laat ons gebed simpelweg zijn dat God ons zal gebruiken om iedereen die wij kennen te helpen bij het nemen van die volgende stap op hun reis naar het besluit om Jezus te volgen.

Luisteren door indringende vragen te stellen

'Jezus draaide zich om, en toen Hij zag dat (de twee discipelen) Hem volgden, zei Hij: "Wat zoeken jullie?" (Johannes 1: 38). Jezus was een meester in het stellen van vragen die de mensen lieten ontdekken wat er in hun hart was. Mensen dingen vertellen waar ze nog niet rijp voor zijn, maakt alleen maar dat ze in de verdediging gaan. Meelevende vragen zijn als het paard van Troje: je komt ermee door de poort. Goede vragen worden door de Heilige Geest gebruikt om harten open te breken en kunnen aanleiding zijn tot een serieuze ontdekkingsstocht.

Het is mijn overtuiging dat, wanneer ons getuigenis eruit bestond dat we meelevende luisteraars waren die ons inzetten voor de behoeften van de mensen om ons heen, de gelegenheid om over Christus te vertellen legio zouden zijn. Aan de oppervlakte geven mensen misschien geen blijk van geestelijke honger, maar naar mijn overtuiging schuilt de honger net onder de oppervlakte. In ons seculiere tijdperk kruiden we sociaal gebabbel doorgaans niet met vragen als: 'Wat is de zin van het leven? Wat is jouw doel met het inhaleren van lucht op deze planeet? In wat voor God geloof jij? Maar wanneer we luisteren naar de twijfels van de mensen – aan hun baan, aan de uitdagingen van de opvoeding van hun kinderen – kunnen we doorsteken naar geestelijke zaken. Onze boodschap van hoop zal relevant zijn voor de behoeften die mensen uitspreken.

Dit gedicht, 'Koud water, hete koffie', verwoordt de uitdaging van het luisteren.

*Soms blijkt die beker koud water
 een beker hete koffie te zijn,
 en wat ons wordt gevraagd, is
 hem te schenken en te luisteren*

*Soms denken wij christenen
 in ons enthousiasme
 dat wij geroepen zijn
 om de wereld te redden
 terwijl we geroepen zijn
 om erin te gaan
 en Gods verhaal te vertellen
 aan mensen die behoefte hebben
 aan wat goed nieuws.*

*Gespannen activisten vergeten
 dat gewoon luisteren een daad
 van medeleven is.*

*Gedreven discipelen vergeten
 dat gewoon luisteren een daad
 van trouw is.*

Schuldige gevers vergeten

*dat gewoon luisteren een daad
van rentmeesterschap is.
Aangezien wij kerkmensen
de neiging hebben ons
gedreven en gespannen en schuldig
te voelen,
moeten we misschien
de gebruiksaanwijzing
nog eens lezen
en een beker hete koffie schenken
en luisteren
in Zijn naam.*

Nodig mensen uit om na te gaan wie Jezus is

Als reactie op Jezus' vraag antwoorden de twee discipelen met een vraag die duidelijk maakte wat ze zochten. "Rabbi," zeiden zij tegen Hem (dat is in onze taal "meester"), waar logeert U?" Hij zei: "Kom maar mee, dan zal je het zien." Ze gingen met Hem mee en zagen waar Hij onderdak had gevonden; het was ongeveer twee uur voor zonsondergang en ze bleven die dag bij Hem' (Johannes 1: 38-39). De discipelen willen geen oppervlakkig gesprekje op straat; ze wilden langere tijd met Jezus doorbrengen om te zien of Hij echt was.

Uiteindelijk moet elke werkelijke geestelijke zoektocht zich concentreren op een onderzoek naar wie Jezus is. Wat is zo mooi vind van het Johannes evangelie, is dat ieder gedeelte dat we in dit boek bestuderen onteroe brengt de vraag te stellen: 'Wie denkt deze Jezus eigenlijk wel dat Hij is?'

Jezus is het eindpunt. De reis en de zoektocht eindigen met Jezus. Maar in het denken van veel mensen is Jezus niet meer dan een station op de levensreis. Er is geen eindpunt, geen aankomstplek. Alle waarheid is persoonlijk of individueel. Gevoelens vertellen ons welke waarheid persoonlijk ontworpen is om voor te werken. Een studentenpastor registreerde een van de opvallendste spirituele verschijnselen van onze tijd toen hij zei: 'Je mag tegenwoordig

gerust naar de waarheid zoeken, zolang je haar maar niet vindt.’ Het gaat om de zoektocht. Wees op reis, maar bereik geen eindpunt. Maar zoals wij Jezus’ waarheidsclaim begrijpen, is Hij niet het zoveelste punt langs de weg; Hij is degene bij wie de zoektocht eindigt.

Op een bepaald moment moeten we de mensen uitnodigen om na te gaan wie Jezus is. Vraag of ze bereid zijn om het Johannes- of Marcus evangelie te lezen en stel dan de vraag: ‘Wat zijn jouw indrukken van deze persoon? Wat zeg jij over Hem?’ Want uiteindelijk is dat de vraag waar het om draait.

Vertel uit blijdschap

Getuigen is op zijn best aanstekelijke blijdschap. Andreas, de broer van Petrus, is een prachtig voorbeeld van iemand die zijn vrienden deelgenoot maakt van zijn geloof. Voor Andreas was getuigen iets natuurlijks. ‘Een van de twee die gehoord hadden wat Johannes zei en Jezus gevolgd waren, was Andreas de broer van Simon Petrus. Vlak daarna kwam hij zijn broer Simon tegen, en hij zei tegen hem: “Wij hebben de Messias gevonden” (dat is Christus, “gezalfde”), en hij nam hem mee naar Jezus’ (Johannes 1: 40-42). Andreas kon de blijdschap over zijn ontdekking niet voor zich houden. Hij moest zijn broer vertellen wat hij had gevonden.

Ik bid dat ik mag zijn als de christenen die het leven van Sheldon en Davy Vanauken hebben beïnvloed. In zijn boek *A Severe Mercy* beschrijft Sheldon een van de vroegste momenten van zijn bekeringsproces. Het was de persoonlijkheid van de christenen die hij en zijn vrouw Davy ontmoeten op de universiteit van Oxford die hen ertoe bracht te overwegen om Jezus te gaan volgen. Ze raakten nauw bevriend met een groep van vijf christenen. ‘Dit waren onze eerste vrienden, goede vrienden. Misschien moet ik eigenlijk zeggen dat het alle vijf serieuze, zeer toegewijde christenen waren. Maar we mochten hen zo graag dat we het ze vergaven. We begonnen, bijna ongemerkt, onze mening te herzien, niet over het christendom, maar over christenen. Ons uitgangspunt was altijd geweest dat alle christenen saai, bekrompen, of dom waren – mensen die je uit de weg moest gaan. Toen drong het verbazingwekkende feit tot ons door: onze leeftijdgenoten konden

tegelijkertijd hoogs intelligent, beschaafd, humoristisch, leuk in de omgang – en christen zijn.’ Niets is aanstekelijker dan blijdschap als je je vrienden over Christus wilt vertellen.

De wetenschap dat Christus ons verandert en ons maakt zoals we door God bedoeld waren, is het mooiste cadeau dat we iemand kunnen aanbieden. Petrus ontdekte het potentieel daarvan tijdens zijn eerste ontmoeting met Christus. ‘[Andreas] nam hem mee naar Jezus. Jezus keek hem aan en zei: “Jij bent Simon, de zoon van Johannes, maar voortaan zal je Kefas heten” (dat is Petrus, “rots”)’ (Johannes 1:42). Jezus kwam zeker niet op die naam voor Petrus door naar hem te kijken zoal hij op dat moment was. *Rots* was wel zo’n beetje het laatste woord dat je zou gebruiken om Petrus’ persoonlijkheid te omschrijven; je zou eerder denken aan woorden als *impulsief*, *wispelturig*, *onbetrouwbaar*. Maar Johannes zegt dat Jezus Petrus aankeek, wat betekent dat Hij verder keek dan de oppervlakte, naar Petrus’ hart. Jezus zag Petrus zoals hij zou worden, niet zoals hij op dat moment was.

Ben ik een beter op weg om een ander persoon te zijn, door Jezus? Geloof het maar gerust! Ik heb nog een lange weg te gaan, maar als je wist hoeveel ik al achter me heb Heeft Christus mijn leven veranderd? Zonder twijfel. Hij veranderde een vent vol angst in iemand die risico’s durft te nemen; Hij maakte me vrij om vaderliefde te geven, hoewel ik zelf een vader had die niet wist hoe dat moest; Hij vulde mij met een passie om zijn volk te mobiliseren tot het dienen van anderen. Zou mijn leven anders zijn zonder Christus? Ik moet er niet aan denken wat er van me geworden zou zijn.

Sta jij aan de grond genageld van spanning wanneer het aankomt op getuigen voor Jezus? Het is mijn gebed dat je in dit gedeelte een of meer waarheden hebt ontdekt waardoor je ‘getuigen’ kunt veranderen van iets wat je associeert met spanning, onbeholpenheid en schuld, in een voorrecht waar je blij van wordt. Wie weet neemt dan de spanning af en laat Jezus door jou heen op een echte, ontspannen, warme manier zien wie Hij is.

Inleiding voor de week**En nu de praktijk...****Discipelschap in de gemeente praktisch vormgeven.**

Hoe doe je dat? In de afsluitende week willen we met elkaar gaan nadenken over de concrete invulling in jouw leven en in onze gemeente. We hebben nu zes weken met elkaar gesproken over de verschillende aspecten van discipelschap, maar willen we natuurlijk graag doorsteken naar de praktijk.

In dit afsluitende deel doen we enkele handreikingen hoe we samen verder kunnen gaan.

Het zou mooi zijn als er meer discipelen in onze gemeente gemaakt zullen worden en als onze kerk de kracht daarvoor krijgt door middel van de kleine wijkgroepen, of wellicht beter gezegd dankzij discipelschapsgroepen.

Discipelschap is geen zevenweeks gemeenteproject. Het houdt niet op bij een wervelend project aan het begin van het jaar om vervolgens weer in de stand-by modus te gaan.

Discipelschap zal alleen plaatsvinden wanneer we in ons denken de omslag maken van 'even doen' naar het inzetten van ons leven op lange termijn. Discipelschap moet gezien worden als een proces waarin ouders investeren in een kind en door de baby-, kind- en puberfase uiteindelijk naar de volwassenheid leiden.

Een gemeente moet haar leden trainen in discipelschap – getuigen van Jezus in hun dagelijks leven, in woord en daad... Hoe vul je dat discipelschap dan praktisch met elkaar in?

Greg Surratt (zie bijlage 1), pastor in Amerika, houdt het praktisch: zegen iemand drie keer per week, eet drie keer per week met anderen, lees de Bijbel en vormende boeken, wees gevoelig voor Gods boodschap en voor elkaar en wees dienstbaar. 'Je bent een levende steen van je gemeente.'

Mooi en concreet. Kunnen wij dat persoonlijk en in de kerk in praktijk brengen?

Maar zo liggen er natuurlijk ook praktische vragen over ons Discipelschap in de gemeente. Hoe gaan we bijvoorbeeld met het pastoraat in onze gemeente om? Daarin willen we met elkaar onze Heer Jezus volgen, samen achter hem aan. Dan betekent dat we de pastorale taken niet 'afschuiven' naar de predikant of een ouderling, maar dat we samen in onze wijkgroepen proberen invulling te geven aan het pastoraat. Met elkaar op lopen we samen op weg naar de Jongste Dag, daarin 'samen zoekend naar het plan van onze Heer'.

Leggen we als kerken nu niet veel te veel het accent op de bestaande top-down benadering waarbij de kerkenraad alles op zich neemt? Deze benadering legt wel een heel zwaar accent op de ambten in onze kerk en is wellicht een belemmerend element voor het discipelschap van ons allemaal. Het 'samen zoeken' wordt niet voldoende gestimuleerd en werkt, onbedoeld, passiviteit en misschien ook wel onmondigheid in de hand.

Een stukje zelfreflectie, blik in de spiegel.

Er is een traditie in de GKV kerken, en dus ook in onze gemeente om veel aandacht te schenken aan de organisatie(inrichting) en het structureren en regelen van allerlei zaken. 1 Kor.14:40: ***Alles moet op gepaste wijze en in goede orde gebeuren***, hebben we ons wat dat betreft zeer aangetrokken!.

Maar een goed lopende organisatie is nog geen goed lopende kerk waarin discipelschap een centrale plaats inneemt. In de praktijk werkt dat alleen goed, als er een balans is tussen 3 belangrijke aspecten:

de visie (waar willen we heen werken),

de cultuur (hoe willen we daar komen) en

de organisatie (hoe gaan we het realiseren).

Als we eerlijk naar onszelf in de spiegel kijken, hebben de vraag waar we heen willen, (visie) vaak voor ons uit geschoven. Het is ook niet altijd makkelijk, maar een kerk in ontwikkeling zal wel een richting moeten bepalen. Als iedereen een andere kant uit wil gaan, blijft er niet veel van een kerk over.

In Nieuwleusen kunnen we de vraag hoe we verder willen op dit moment niet concreet beantwoorden. Wij hebben geen visie en verlangen uitgesproken voor de langere termijn. Maar het is wel noodzakelijk om hier mee aan de slag te gaan. Zonder visie zal er ook geen richting zijn.

Het raamwerk van discipelschap kan ons helpen om daar heel basic verder in te komen. Wat hebben we nodig om in 2013/2014 een lerende gemeente te zijn? In het onderwijs wisselen de leermethoden om de 5 jaar; wat zegt dat voor ons? Wat zijn de leervormen en wat is de onopgeefbare leerkern? !

In de bespreking in de mini-wijk zou u eens met elkaar door mogen spreken over waar we met elkaar heen zouden moeten gaan.

Onze visie zou als volgt kunnen luiden (niet bedoeld als de oplossing, maar om de gedachten te bepalen):

*Visie: We willen een Bloeiende gemeente zijn! (**hier gaan we voor**) waarin Jezus Christus in alles centraal staat.*

Een bloeiende gemeente

- a) *in het leven uit **Genade***
- b) *die in oprechte **Gemeenschap** met elkaar leeft*
- c) *die **Getuigt** van Jezus Christus*
- d) *die voortdurend wil **Groeien** in het Geestelijk leven*

Dat past mooi bij onze Missie, want in een bloeiende gemeente leven we dicht bij God, dicht bij elkaar en als het goed is, is dat zichtbaar (en daarmee aantrekkelijk) voor de mensen om ons heen. Dat zijn onze waarden, dat is onze identiteit en zo willen we met elkaar omgaan.

In de afgelopen 6 weken hebben we met elkaar gesproken over het leven uit Genade, het voortdurend zoeken van onze Heer, het groeien in liefde en gerechtigheid, hoe we kunnen groeien als getuigen. Laten we nu vooral ook de praktische vervolgstappen gaan maken om onze Heer steeds meer na te volgen.

WEEK1*De week door, van dag tot dag...*

Maandag

Lezen: *Mattheus 28: 16 – 20*

Elf leerlingen van Jezus, gaan naar Galilea. Daar waar het Licht het eerst geschenen heeft, waar Jezus zijn leerlingen onderwezen heeft, ontmoeten ze Hem op zijn bevel weer op een berg. Wanneer ze Hem zien, vallen ze in aanbidding voor Hem neer, al twijfelen enkelen nog. Jezus wil ook die twijfel wegnemen door met hen te spreken. Hij komt naar hen toe en neemt elke afstand weg. Er wordt niet meer gesproken over hun wegvluchten bij zijn gevangenneming, over de verloochening van Petrus. Jezus wil met hen verder.

De opdracht die ze van Jezus krijgen wordt gedragen door Hemzelf. Aan Hem is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde. Tijdens zijn leven op aarde bezat Hij al de macht over ziekte, wind en water, demonen en dood. Hij gebruikte die macht niet bij zijn eigen lijden en sterven, maar Hij bleef die wel houden en overwon de dood.

Deze Jezus moet verkondigd worden in de hele wereld. De opdracht van zijn leerlingen wordt uitgebreid van Israël naar alle volken. Alle volken moeten leerlingen van Jezus worden, volgelingen van Hem. Leerling van Jezus wordt je wanneer je 'ja' zegt op zijn leer en leven en je laat dopen in de naam van de enige God, die zondaars roept, door zijn Zoon je redt en door zijn Geest je heiligt. Die doop is geen eindstation, maar een startsein voor een nieuw leven, een leven waarin je God toebehoort. Het is een leven onder Jezus' geboden, een leven van navolging.

En in deze opdracht, die ook voor ons geldt, in dit nieuwe leven is Jezus overal en altijd nabij: Immanuël, 'God met ons'. Tot aan de voltooiing van deze wereld, wanneer hij terugkomt.

Wij mogen weten dat in deze wereld waarin geld en leugen een machtige rol spelen, Jezus alle macht heeft. Met deze zekerheid kunnen we onze opdracht

vervullen om van de waarheid te getuigen in deze leugenwereld. Ieder moment is Jezus bij ons, ook in onze moeilijkheden. Laten we op Hem steunen. Zijn macht en liefdevolle nabijheid helpen ons er doorheen!

Iedereen moet Jezus leren kennen als Redder en Heer en gehoorzaam doen wat Hij vraagt.

Vraag: Hoe ben je met deze opdracht bezig?

Gebed: ...God, leer mij een instrument in uw hand te zijn... Amen.

Dinsdag

Lezen: *Lucas 6: 12 – 19*

We kunnen rustig aannemen dat het werk van Jezus zwaar was. Hij predikte het Evangelie van Gods Koninkrijk en genas de zieken. Daarbij komt nog dat Hij steeds in conflict leefde met de schriftgeleerden en Farizeeën. Hij maakte vermoeiende dagen. 's Nachts kon Hij tot rust komen. Maar ook dan zien we Hem soms bezig met zijn werk. Als iedereen slaapt, heeft Hij de tijd om Zich rustig terug te trekken voor het zo nodige contact met zijn hemelse Vader. Jezus wil zijn werk niet doen zonder Hem. Daarom zien we dat Hij soms de zo noodzakelijke uurtjes slaap inwisselt voor het zo nodige gebed. Zo kon Hij doen wat Hij moest doen.

Een van Jezus' belangrijkste beslissingen was het uitkiezen van de twaalf apostelen. Het getal 12 wijst op de twaalf stammen van Israël. We lezen dat Jezus veel discipelen, leerlingen had. Uit dat getal koos hij er twaalf uit om zijn apostelen te worden. Het woord 'apostel' betekent: gezondene. Gezonden zijn houdt de volmacht in om namens de zender te spreken en te handelen. Een gezondene moet dus zijn heer goed kunnen vertegenwoordigen. Je kunt je voorstellen dat Jezus in gebed zijn volgelingen aan zijn Vader heeft voorgesteld om Hem te laten uitkiezen.

Voordat de twaalf apostelen er op uit worden gestuurd, moeten ze 'naar school'. Ze moeten de praktijkschool van Jezus volgen. Horen en zien wat Hij doet. Want al zijn werk moeten ze straks overnemen: het verkondigen van het Goede Nieuws van het Koninkrijk van God en het genezen van de zieken.

Beneden gekomen begint de eerste les. Er staat een grote menigte op Jezus te wachten. Onder het toeziend oog van zijn uitgekozen apostelen gaat Hij aan het werk.

De enige juiste manier om een leerling van Jezus te zijn van Jezus is: goed naar Hem kijken en goed naar Hem luisteren. En daarna doen wat Hij wil.

Jezus maakt gebruik van gewone mensen. Maar Hij geeft hun wel eerst een training voor dat Hij ze uitzendt. Bovendien valt op dat Hij belangrijke besluiten pas neemt na een uitvoerig gesprek met zijn hemelse Vader. Als Hij dat al nodig had, kunnen wij helemaal niet meer zonder gebed.

Vraag: Wat kunnen we van Mattheus 7:21 – 27 leren over discipelschap?

Gebed: ...God, ik dank U dat ik bij U op school mag zitten. Leidt U mij verder op voor mijn leven in dienst van U... Amen.

Woensdag

Lezen: *Lucas 9: 1-9*

Steunzenders...

Overall in ons land zie je steunzenders staan: radio- of tv zenders die tot ondersteuning dienen voor de ontvangst op grote afstand van de hoofdzender. Tot in alle uithoeken moeten de uitzendingen zonder storing te horen en te zien zijn.

Jezus kon maar op één plaats tegelijk zijn. Zijn actieradius was beperkt. Hij vergroot deze nu door zijn twaalf discipelen uit te zenden. Hij is de Zender, zij zijn steunzenders van Hem. Ook in de verste dorpjes, verscholen in het heuvelland van Galilea, moet Gods verlossingsprogramma goed ontvangen worden (vs 1,2). Hierbij mogen geen storingen optreden. De mensen moeten Jezus puur in beeld krijgen. Dan kunnen ze Hem aan het woord laten in hun leven, of ze kunnen Hem laten praten. Het is het ene of het andere. Bij Jezus moet er gekozen worden: vóór Hem of tegen Hem. We geven een zuiver beeld van Hem wanneer we Hem van hart tot hart kennen en doen wat Hij zegt.

In de grootst mogelijke eenvoud en soberheid moeten de twaalf op pad gaan. Ze moeten op reis gaan in het geloof dat God zelf in hun behoeften zal voorzien en alleen maar bezig zijn met de verkondiging van het Goede Nieuws (vs 3,4).

Bij het verlaten van een heidens land veegde de Jood het stof van zijn voeten om het land Israël niet te verontreinigen. In vers 5 moeten Jezus' twaalf leerlingen met dit gebaar op demonstratieve wijze het contact met hun volksgenoten verbreken wanneer die niet willen ingaan op het Goede Nieuws. Als wij Jezus nauwkeurig en waarheidsgetrouw aan anderen hebben verkondigd en onze boodschap wordt vervolgens afgewezen, is dat niet onze schuld. Net als de twaalf moeten wij dan verder trekken.

Jezus krijgt een naam. Niet alleen door wat Hij doet, maar ook door wat zijn apostelen doen. Herodes Antipas hoort alles wat er gebeurt en weet niet wat hij ervan moet denken. Verontrust over Jezus' optreden wil hij Hem ontmoeten. Niet uit geloof, eerder uit nieuwsgierigheid (vs 7-9). Maar Jezus wil geen nieuwsgierigheid jegens Hem, maar geloof in Hem.

Vraag: Wat kunnen we leren van 2 Corinthiërs 5: 9 -21?

Gebed: ...Heer Jezus, ik dank U dat ik een gezant van U mag zijn.
Namens U mag ik de mensen vragen: 'Laat u met God verzoenen.' ... Amen.

Donderdag

Lezen: *Lucas 5: 1 – 11*

Tot in hoofdstuk 5 vindt je in het Evangelie van Lucas het woord *discipel* of *leerling* niet. Petrus is nog gewoon Simon en visser van beroep. Jezus is al in andere streken geweest en heeft zelfs reeds in de synagogen van Judea gepredikt (Lucas 4: 43,44). Of Petrus, Jakobus en Johannes Hem daarbij vergezeld hebben, vermeldt Lucas niet, maar we lazten net dat ze hier, in Galilea, op het meer van Gennesaret, weer gevist hebben.

De hele nacht hebben ze hard gewerkt, maar niets gevangen. Jezus mag één van de schepen als platform gebruiken om te spreken. Daarna is het tijd voor een kleine klus 'effectief vissen'. Jezus gaat daarbij in tegen alle viswetten. Als je overdag wilt vissen, doe je dat in ondiep water! Maar naar iemand die je schoonmoeder op zo'n wonderlijke manier heeft beter gemaakt, luister je wel. Jezus' woord heeft gezag in Petrus' leven.

Met Jezus gaan vissen is niet ongevaarlijk. Het is slechts voor je netten en riskant voor je schepen. Het is dus ook niet goed voor je eigenwaarde. Petrus komt in elk geval tot de conclusie dat hij een zondig mens is. Het middagje vissen heeft nog een ander gevolg: drie mannen zeggen hun baan op, laten alles achter en worden volgelingen van Jezus. Ze beginnen aan een onzeker bestaan, zonder vaste woon- of verblijfplaats. Ze zullen net als hun Meester mensen gaan vangen.

Nog een keer gaan Petrus en de zijnen vissen. Ook dan vangen ze aanvankelijk niets. Ook dan weet Petrus zich een zondig mens. Ook dan wordt hij weer geroepen, dit maal om goed te zorgen voor de mensen die gevangen worden (Johannes 21: 1-17).

Jezus heeft nog steeds medewerkers nodig. Ze hoeven niet volmaakt te zijn. Als ze Hem liefhebben en bereid zijn te doen wat Hij zegt, dan zijn ze bruikbaar. De arbeidsomstandigheden zijn misschien niet altijd even ideaal, maar de pensioenregeling is uitstekend !

Vraag: Voor welk aspect van het volgen van Jezus ben jij bang?

Gebod: ...Heer Jezus, leer mij te doen wat U zegt... Amen.

Vrijdag

Lezen: *Lucas 9: 18 – 27*

Kruis...

‘Elk huisje heeft zijn kruisje’, luidt het spreekwoord. Daarmee bedoelen we dan dat er overal wel wat is. En dan moet je het maar nemen zoals het komt. Je moet je kruis gewillig dragen.

Toch is dat niet wat Jezus in vs. 23 bedoelt met ‘dagelijks zijn kruis op zich nemen’. In de verzen 24 t/m 26 heeft Hij het over twee soorten mensen: mensen die Hem volgen en mensen die dat niet doen. Wie Hem volgt verloochent zich zelf, neemt dagelijks zijn kruis op zich en heeft zijn leven verloren. Wie Hem niet volgt, wil zijn leven behouden, wint de hele wereld en schaamt zich voor Hem en diens woorden.

Wat is ‘jezelf verloochenen’? We moeten hierbij denken aan wat Petrus met Jezus deed toen Jezus naar het huis van de hogepriester gebracht was: daar verloochende hij zijn Meester driemaal. Driemaal beweerde hij bij hoog en bij laag dat hij Jezus niet kende. Zo willen wij ons leven niet kennen. Onszelf verloochenen is dat we niets te maken willen hebben met onszelf. We laten ons niet leiden door onze eigen gedachten, onze eigen gevoelens, onze eigen plannen. Ons zelf verloochenen is: met onszelf doen wat Petrus na Jezus’ gevangeming met zijn Meester deed: hij wilde niets met hem te maken hebben.

En dat is nu dagelijks ons kruis op ons nemen. Het is onszelf ‘naar Golgotha’ brengen en daar ophangen. Wij denken bij ‘kruis’ aan iets *negatiefs*: némen

wat we niet graag willen. 'Elk huisje heeft zijn kruisje.' En dan moeten we het maar nemen zoals het komt. Jezus bedoelt met 'kruis' iets *positiefs*: géven waar we aan gehecht zijn. Ons niet laten leiden door onze eigen gevoelens, onze eigen gedachten, onze eigen plannen, maar zeggen: 'Vader, laat niet gebeuren wat ik wil, maar wat U wilt.'

Dat zei Jezus ook tegen zijn hemelse Vader (Lucas 22: 41, 42). Ook Hij verloochende Zichzelf en nam zijn kruis op Zich en verloor zijn leven. Hij heeft zijn leerlingen voorgedaan (vs. 22). Hij is de door God gezonden Messias, zoals Petrus Hem namens zijn medeleerlingen belijdt. (vs. 20). In Hem openbaart de HERE Zich aan ons en volvoert Hij zijn heilsplan.

Vraag: - Wat kunnen we leren van wat Jezus in Johannes 12: 24-26 zegt?

- Wat staat er bij jou in de weg om jezelf te verloochenen?

Gebed: ...Heer Jezus, U bent mijn Meester. Ik wil U gehoorzamen in mijn gedachten, woorden en daden... Amen

WEEK2***De week door, van dag tot dag...*****Maandag****Lezen:** *Psalm 5*

*'In de morgen, HEER, hoort u mijn stem,
in de morgen wend ik mij tot u en wacht.'*

Stille Tijd - Wanneer Moet Ik Samen Zijn met God?

Stille tijd is een gewoonte die gemakkelijk vergeten kan worden, vooral als we hier nog geen hoge prioriteit aan hebben toegekend. Het is zo verleidelijk om onze levens gewoon met het alledaagse verkeer te laten mee bewegen en om te vergeten dat we af en toe de benzinetank moeten bijvullen om weer verder te kunnen gaan. Misschien hebben we wel al een goed idee van de Bijbel, de gebruiksaanwijzing voor het leven, maar zonder een dagelijkse stop bij het tankstation lopen we het gevaar dat we zonder brandstof langs de weg komen te staan. Jazeker, we kunnen altijd Gods "hulpdiensten" opbellen, maar waarom zouden we er niet gewoon voor zorgen dat we op een dergelijke noodsituatie zijn voorbereid? Koning David ging dagelijks op zoek naar God voordat hij zich in de strijd waagde. Misschien ken je wel de bekende melodie voor de woorden van Psalm 5. Als dat zo is, zing het dan gewoon eens:

*"Heer, zie mij aan, want met mij klachten
kom ik tot U bij 't morgenlicht
en buig mij voor uw aangezicht.
Ik leg U voor al mijn gedachten,
blijf U verwachten."*

Wat een prachtig patroon dat we kunnen volgen! Als we elke dag stille tijd uit trekken om Hem op te zoeken, dan zal dat ons er aan herinneren dat we elke dag van Hem afhankelijk zijn! Als we Hem in de ochtend opzoeken dan geven we de controle over de dag aan Hem over voordat deze volledig onbestuurbaar raakt, en dit is de beste manier om er zeker van te zijn dat we klaar zijn voor wat ons op die dag ook kan overkomen.

Vraag: Wat heeft God u willen leren uit Psalm 5?

Gebed: ...Heer, wilt U mijn hart altijd open zetten voor de ontmoeting met U.Amen

Dinsdag

Lezen: 1 Timotheüs 4: 1 – 10 *"Oefent uzelf in de godsvrucht"*

Training...

De waarheid waarvoor de gemeente staat, wordt op alle mogelijke manieren weersproken en aangevochten. Er zijn afvalligen, dwaalgeesten, boze geesten, huichelaars, leugensprekers actief (vs. 1 en 2). Paulus komt haast woorden tekort om deze bedreiging voor de gemeente aan te wijzen. Duidelijk is in deze aanduidingen zijn de grote verontwaardiging te horen. Hoe is het toch mogelijk dat mensen zich van de kostelijke en kostbare waarheid afkeren? Het is blijkbaar moeilijk voor ons om *helemaal* aangewezen te zijn op Jezus. We willen *eigen* inspanning laten gelden.

In de samenkomsten van Gods gemeente voeren mensen het woord. Zijn deze voorgangers goede dienaren van Jezus? In de verzen die we net lazen, zien we wanneer daar sprake van kan zijn. Zij moeten onderscheid maken tussen wat echt in overeenstemming met Gods woord is en datgene wat daarvan afwijkt. Niet alles wat interessant lijkt en diepzinnig klinkt, is tot nut van de hoorders. Het gaat niet om de een of andere spitsvondigheid, maar om de 'goede leer'.

In heel de Griekse wereld stond de sportbeoefening in hoog aanzien. Ook in Efeze zag je altijd mensen bezig met trainen. Maar ook vandaag de dag in Nederland wordt een heel wat af gesport en doen we van alles om goed in conditie te blijven. We fietsen, hardlopen, voetballen, zwemmen en allemaal om een beetje in vorm te blijven, het voelt goed als je lekker fit bent. Dat is prima en goed, maar het nut daarvan is beperkt. De oefeningen in een leven

naar Gods bedoelingen gaat er ver boven uit. Je traint je zelf dan al voor het eeuwige leven (vs 7b en 8). Dat zal immers daarin bestaan dat heel ons bestaan aan Gods wil beantwoord. Het begin er van zal nu al moeten zijn (2 Tessalonicenzen 2:13).

Een goed discipel van Jezus zal gekenmerkt worden door deze training in een leven met de Heer. Paulus' eigen leven wordt helemaal bepaald door deze oefening. Hij wil daarvoor moeite en smaad dragen. Hij weet dat dit niet tevergeefs is. Zijn blik is gericht op de toekomst. God bewijst nu al zijn goedheid aan alle mensen (Mattheüs 5: 44-45). Dat wekt het verlangen om als gelovigen eens te delen in de volledige openbaring van zijn liefde (vs. 10).

Vraag: Wat kunnen we leren van 2 Timotheüs 3: 14 -17

Gebed: ...Vader in de hemel, ik dank U dat U al uw kinderen toerust voor hun taak in de gemeente. Ook mij Amen.

Woensdag

Lezen: *Marcus 1: 29 -39*

"Vroeg in de ochtend, toen het nog helemaal donker was, stond hij op, ging naar buiten en liep naar een eenzame plek om daar te bidden."

Petrus' schoonmoeder is ziek. Hij was dus getrouwd. Zijn discipelschap had ook gevolgen voor zijn huwelijk! Uit de wijze waarop Marcus het verteld, krijg je de indruk dat Petrus' schoonmoeder plotseling ziek is geworden. Met een simpel gebaar laat Jezus haar opstaan.

Lucas zeg dat Jezus de koorts *bestrafte* (Lucas 4: 38,39). Hier is sprake van een demon. Het heeft veel weg van een tegenzet van de duivel. Hij die in de synagoge het veld moest ruimen (Marcus 1: 21-28), probeert het opnieuw.

Maar ook van dit herstel straalt Jezus' gezag af. Petrus' schoonmoeder hoeft na haar genezing niet bij te komen, maar is direct in staat Jezus te bedienen!

Na de sabbat wordt het pas echt druk in Kafarnaüm. De mensen stromen toe. Jezus blijkt zowel de verscheidenheid aan kwalen als het grote aantal mensen aan te kunnen.

Om te voorkomen dat Hij slechts als een soort super genezer wordt gezien, is Jezus voor zonsopgang al uit de stad vertrokken. Kennelijk verwachtte Hij een nieuwe "hoos" zieken.

Hij zoekt een plek waar Hij alleen kan zijn met zijn hemelse Vader. Alle ellende die Hij gehoord en gezien heeft, wil Hij met zijn Vader bespreken. Vissen op mensen doe je al biddend. Als Jezus al zo vroeg in de ochtend zich afzondert om alleen te zijn met zijn Vader, hoeveel te meer zouden wij dat dan niet moeten doen?

Zijn leerlingen begrijpen het (nog) niet. Wij hopelijk wel. Zij hadden verwacht dat Hij nog wel even in Kafarnaüm zou blijven. Ze zijn geïrriteerd door zijn terugtrekkende beweging. 'Iedereen zoekt U', zeggen ze. Ze weten niet hoezeer Hij juist in stille tijd en gebed bezig is met de inwoners van Kafarnaüm.

Vraag: Hoe trouw bent u in uw stille tijd en gebed?

Gebed: ...Dank U Here God, dat ik U elke dag weer mag ontmoeten in gebed en stille tijd. Dat U mij wilt ontmoeten Amen.

Donderdag

Lezen: *Lucas 4:42, Lucas 5:16, Lucas 6:12, Lucas 9:18,28, Lucas 11: 1a en Lucas 22: 39 - 46*

"Hijzelf trok zich geregeld terug op eenzame plaatsen om er te bidden." (Lucas 5:16).

We lezen dat Jezus zich geregeld terugtrekt op eenzame plaatsen om te bidden. Hij trekt zich terug om verder te kunnen. Hij zoekt de eenzaamheid ter wille van de samenleving. Hij spreekt met God om te kunnen spreken tot de mensen. Kracht en wijsheid komen van God en we kunnen die alleen ontvangen als we tijd met Hem doorbrengen.

We kunnen rustig aannemen dat het werk van Jezus zwaar was. Hij predikte het Evangelie van Gods Koninkrijk en geneasde de zieken. Hij maakte vermoeiende dagen. 's Nachts kon Hij tot rust komen. Maar ook dan zien we Hem nog bezig met zijn werk. Als iedereen slaapt heeft Hij de tijd om Zich rustig terug te trekken voor het nodige contact met zijn Vader. Jezus wil zijn werk niet doen zonder Hem. Daarom zien we dat Hij de zo noodzakelijke uren van slaap inwisselt voor het zo noodzakelijke gebed. Zo kon Hij doen wat Hij moest doen.

Vraag: Trek jij je geregeld terug op eenzame plaatsen om Jezus te ontmoeten en te bidden?

Gebed: ...Maak mij dorstig om U dagelijks te ontmoeten. Amen.

Vrijdag

Lezen: *Psalm 1: 1-3* Wie vast geworteld staat, zal niet meewaaien!

Deze psalm beschrijft twee soorten mensen. De ene soort laat zijn leven niet beïnvloeden door zijn omgeving, maar door Gods Wet, de Thora, zijn Onderricht (vs 1, 2). De andere soort wil God niet kennen.

Deze tweede groep is als kaf (vs. 4). Op de dorsvloer werd het kaf van het koren gescheiden door het omhoog te gooien. De wind blies dan het lichtere kaf weg, terwijl het zwaardere koren neerviel.

Onstandvastige mensen hebben de neiging om met elke wind mee te waaien. Vooral bij moeilijkheden blijkt hun onstandvastigheid. Dan is de verleiding om met zondaars mee te doen enorm.

Vers 1 omschrijft dit meewaaigedrag in drie stadia. ‘Wandelen in de raad van de goddelozen’ is je levensstijl aanpassen aan mensen die los van God staan. Met ‘staan op de weg van de zondaars’ en ‘zitten in de kring van de spotters’ is het zelfde bedoeld. Maar het wordt steeds passiever: wandelen, staan, zitten. De mens die ‘gelukkig’ genoemd wordt, is niet passief en waait niet mee. Hij heeft vreugde gevonden in Gods Onderricht. Jeremia gebruikt beeldspraak die sterk doet denken aan deze psalm. Hij vergelijk de mens die zich afkeert van de HERE met een struik in de woestijn en degene die op God vertrouwt met een boom aan de rivier (Jeremia 17: 5-8). Hierin ligt de werkelijke tegenstelling. Het gaat om het drinken van het levende water. Wie dat doet, zal nooit meer dorst krijgen (Johannes 4: 13,14).

Met een prachtig beeld laat vers 3 zien hoe een rechtvaardige is; hij is als een boom aan het water. Steeds heeft hij de beschikking over genoeg voedsel. Op zijn tijd geeft hij zijn vrucht. Geen beeld dat snelle successen bij ons oproept. Wat dat betreft kan het leven van een goddeloze er veel flitsender uitzien. Je kunt jaloers zijn op het gemak waarmee hij leeft, op de snelle manier waarop hij carrière maakt. Voor wie het niet nauw neemt met Gods woord ligt de wereld open, lijkt het wel. Alleen, net zo snel als de ster is opgekomen, zal hij weer verzinken (vs. 4 -6). Maar de rechtvaardige blijft. Als de goddelozen al lang is vergaan, geeft de rechtvaardige nog steeds zijn vrucht. Daarom is de

rechtvaardige te feliciteren. Gods Woord overdenken en ernaar leven. Want zo krijgt de Geest de ruimte om zijn prachtige vrucht in ons te laten groeien.

Vers 3 eindigt met; ‘Alles wat hij onderneemt, gelukt’. Wat bedoelt de psalm schrijver daarmee? Dit herkennen we niet in ons leven. Sterker nog: we hoeven niet ver terug te bladeren in de Bijbel om over Job te lezen. Hij leefde naar Gods wil, maar zijn leven was bepaald niet een aaneenschakeling van successen. Waar slaat dit vers dan op?

Daarvoor moeten we kijken naar wat de rechtvaardige allemaal doet. Hij overpeinst Gods wet en vindt daarin zijn vreugde. Meer wordt er niet genoemd; dit is kennelijk alles wat hij doet. En dat lukt! Wie zijn vreugde zoekt in wat de Here wil, zal daarin vreugde vinden. Meer dan dat hebben we niet nodig (Mattheus 4:4).

Vraag: Hoe geef jij invulling aan wat in vers 2 staat?

Gebed: ...Here, ik wil vreugde vinden in U alleen. U bent de Bron van levend water. Amen.

Tip:

Als je op zoek bent naar een hulp bij het tot rust komen en het zoeken naar een echte ontmoeting met de Heer kan ik je het boek “*De ontmoeting, 12 uren met Jezus*” van Jos Douma van harte aanbevelen. Het is een echt retraite boek. Hoe geef je invulling aan die ontmoeting. Dit boekje wil je daarbij helpen. Het kan in verschillende vormen, een retraite van een hele dag (twaalf uren, van een dagdeel (vier uren), of zelfs van één uur. De ontmoeting met Jezus staat centraal. De Bijbel gaat open. Gods woorden gaan spreken. En door de Geest van Jezus groeit het verlangen naar de vervulling van de belofte van de Heer: “Ik ben bij je.”

Kleopasdagen – Retraites in stilte.

De Kleopasdagen staan in het teken van lofprijzing, onderricht, ruimte voor gebed en vooral stilte. Het gaat om groei in je geestelijk leven en innerlijke genezing, waarbij het Woord van God centraal staat.

Meer informatie op www.kleopasdagen.nl

WEEK3

*De week door, van dag tot dag...***Maandag**

Lezen: Lukas 14: 25 - 35

Luc. 14:33 : 'Zo geldt ook voor jullie: wie geen afstand doet van al zijn bezittingen, kan mijn leerling niet zijn.' In deze overdenking gaan we zien dat volgelingen van Jezus niet hechten aan geld en bezit.

Lucas 18:22: 'Nog één ding ontbreekt u. Verkoop alles wat u hebt en verdeel de opbrengst onder de armen, dan zal u een schat in de hemel bezitten.'

Dit is gelijk al een moeilijk punt. Als we niet oppassen verzanden we in discussies over het geven van tienden, collectes, offergaven, liefdeoffers, etc.

Mensen kunnen regels en wetten bedenken, ook christenen. Ze kunnen soms zelfs het geld uit je zak 'praten', ze kunnen je paaien met mooie beloftes dat God je overvloedig gaat zegenen als je maar aan hun bediening geeft.

De Bijbel is hier echter heel duidelijk over. In het Nieuwe Testament wordt niet meer gepraat over tienden, maar over alles geven wat je hebt, niet vast zitten aan je geld.

In Hand.4:34 en 35 staat dit: 'Niemand onder hen leed enig gebrek: wie een stuk grond of een huis bezat, verkocht het, bracht de opbrengst naar de apostelen 35 en legde die aan hun voeten neer, waarna het geld naar behoefte onder de gelovigen werd verdeeld.'

Dat is veel meer dan een tiende deel! Het volgen van Jezus kan je ALLES kosten.

Paulus spreekt ook niet over tienden maar over een 'milde gave'.

2 Korinthiërs 9:5-7: *'Dus daarom vond ik het nodig de broeders te vragen vooruit te gaan. Dan kunnen ze de gift die u al hebt toegezegd, nog voor mijn komst inzamelen, zodat deze niet hoeft te worden bijeengeschraapt wanneer ik aankom, maar als een gulle gave klaarligt.*

Bedenk dit: wie karig zaait, zal karig oogsten; wie overvloedig zaait, zal overvloedig oogsten. Laat ieder zo veel geven als hij zelf besloten heeft, zonder tegenzin of dwang, want God heeft lief wie blijmoedig geeft.

Volgeling van Jezus zijn betekent dat je bereid bent om van al je bezit en geld afstand te doen als dat van je gevraagd wordt. Juist in de eindtijd waarin wij leven is dit belangrijk.

Heel duidelijk komt dat uit in Lucas 17: 31-32: *'Wie op die dag op het dak van zijn huis is moet niet naar beneden gaan om zijn bezittingen te gaan halen, en wie op het land is moet niet naar huis terug willen gaan. Denk aan de vrouw van Lot!'*

Vraag: Ben je bereid Jezus te volgen en afstand te doen van alles wat je bezit?

Gebed: ...Heer, wilt u mijn afhankelijkheid van geld en bezit wegnemen....Amen.

Dinsdag

Lezen: Mattheus 10: 34 -39

'Wie meer van zijn vader of moeder houdt dan van mij, is mij niet waard, en wie meer houdt van zijn zoon of dochter dan van mij, is mij niet waard.'

Dat is nogal radicaal. Jezus wil volgelingen die honderd procent voor Hem gaan, twee Heren dienen kan niet.

Lucas 16:13 ; *‘Geen enkele knecht kan twee heren dienen: hij zal de eerste haten en de tweede liefhebben, of hij zal juist toegewijd zijn aan de ene en de andere verachten. Jullie kunnen niet God dienen en de mammon.’*

Velen zeggen Jezus wel te willen volgen maar ze willen ook nog van de wereldse zaken genieten, eten van twee walletjes. Wil je een echte volgeling van Jezus worden dan moet je een radicale keuze maken. Jezus zegt in Mattheus 12:30: *‘Wie niet met Mij is, is tegen Mij.’* Het is voor of tegen Jezus!

Dat is geen populaire boodschap, zeker vandaag niet.

Jacobus 4:4 : *‘Trouwelozen! Beseft u dan niet dat vriendschap met de wereld vijandschap jegens God betekent? Wie bevriend wil zijn met de wereld, maakt zich tot vijand van God.’*

Velen zeggen Jezus te kennen, maar het gaat erom of je een relatie met Hem hebt. Een relatie met Jezus is een relatie die diep gaat, het is een liefdesrelatie. Jezus wil geen LAT (living apart together) relatie maar Hij wil jou alleen voor Zichzelf. Joh 21:15: *‘Toen ze gegeten hadden, sprak Jezus Simon Petrus aan: ‘Simon, zoon van Johannes, heb je Mij lief, meer dan de anderen hier?’ Petrus antwoordde: ‘Ja, Heer, u weet dat ik van u houd.’*

Jezus wil geen volgelingen die Hem alleen maar volgen uit gewoonte of traditie, uit sleur of uit bijgeloof. Jezus verlangt naar volgelingen die van Hem houden en die alles voor Hem over hebben.

Mattheus 19:29 : *‘En ieder die broers of zusters, vader, moeder of kinderen, akkers of huizen heeft achtergelaten omwille van mijn naam, zal het honderdvoudige ontvangen en deel krijgen aan het eeuwige leven.’*

Het kan je soms heel wat kosten als je radicaal voor Hem kiest; je familie en vrienden begrijpen het niet. Ze lachen je misschien uit of willen niets meer met je te maken hebben.

In Spr. 8:17 staat: *'Ik heb lief wie mij liefhebben, wie mij ijverig zoeken, zullen mij vinden.'*

Zoek Hem en je zult Hem vinden!

Vraag: Heb jij Hem lief boven alles?

Dank: ...Here Jezus, wat is uw liefde voor mij onvoorstelbaar groot. Ik wordt er telkens weer stil van. Amen

Woensdag

Lezen: Lucas 14: 25- 35

Lucas 14:27 : *'Wie niet zijn kruis draagt en mij op mijn weg volgt, kan niet mijn leerling zijn.'*

Johannes 15:20 : *'Denk aan wat ik gezegd heb: een slaaf is niet meer dan zijn meester. Ze hebben mij vervolgd, dus zullen ze ook jullie vervolgen*

Volgeling van Jezus zijn brengt vervolging en verdrukking met zich mee. Je kunt uitgelachen worden, je kunt bespot worden, maar dat is nog niet het ergste. Ze kunnen je pijn doen en in het ergste geval zelfs doden. Misschien denk je dat zo'n vervolging ver van je bed is, dat het iets is voor landen waarin christenen vervolgd worden om hun geloof. De discipelen dachten ook dat het wel een beetje mee zou vallen. Jezus waarschuwde hen daarom voor wat komen ging.

Zo zei Hij tegen Petrus in Johannes 21:18 en 19: *'Waarachtig, ik verzeker je: toen je jong was deed je zelf je gordel om en ging je waarheen je wilde, maar wanneer je oud wordt zal een ander je handen grijpen, je je gordel ondoen en je brengen waar je niet naartoe wilt.'* Met deze woorden duidde hij aan hoe Petrus zou sterven tot eer van God. Daarna zei hij: *'Volg mij.'*

Jezus volgen brengt lijden met zich mee. Alle discipelen van Jezus zijn een gewelddadige dood gestorven. Filip 1:29 *'Aan u is de genade geschonken niet alleen in Christus te geloven, maar ook omwille van hem te lijden..'*

In de Romeinenbrief staat het nog sterker geformuleerd: 'En nu we zijn kinderen zijn, zijn we ook zijn erfgenamen, erfgenamen van God. Samen met Christus zijn wij erfgenamen: wij moeten delen in zijn lijden om met hem te kunnen delen in Gods luister Romeinen 8:17.

De vraag is of je bereid bent om voor Hem te lijden. Soms zijn we al bang voor een beetje spot van onze collega's of zijn we bang vrienden of familie te verliezen als we voor ons geloof uitkomen.

Paulus had een grote wens, een wens die de onze zou moeten zijn vandaag: *'Ik wil Christus kennen en de kracht van zijn opstanding ervaren, ik wil delen in zijn lijden en aan hem gelijk worden in zijn dood,'* Filip. 3:10

Er kan een dag komen dat dit van je gevraagd wordt.

Vraag: Ben je bereid?

Gebod: ...Heer, leer mij U steeds beter leren kennen zodat ik de kracht van Uw opstanding mag ervaren. Amen

Donderdag

Lezen: Lucas 9:62

'Maar Jezus zei tegen hem: Wie de hand aan de ploeg slaat en achterom blijft kijken, is niet geschikt voor het koninkrijk van God.'

We staan weer stil bij het volgen van Jezus. Wat zijn echte volgelingen van Jezus, hoe zien ze eruit?

In deze overdenking gaan we zien dat volgelingen van Jezus het verleden achter zich willen laten en vooruit willen kijken.

Tegen wie zegt Jezus dit? Lucas 9:59-61: 'Tegen een ander zei hij: 'Volg mij!' Maar deze zei: 'Heer, sta me toe eerst terug te gaan om mijn vader te begraven.' Jezus zei tegen hem: 'Laat de doden hun doden begraven, maar ga jij op weg om het koninkrijk van God te verkondigen.' Weer een ander zei: 'Ik zal u volgen, Heer, maar sta me toe dat ik eerst afscheid neem van mijn huisgenoten.'

Niet iedereen volgde Jezus direct, zoals Mattheus, toen Hij het hen vroeg. Er waren er bij die met allerlei smoesjes kwamen om Jezus maar niet direct te hoeven volgen. Jezus doorziet hun harten, Hij kent hun motieven. Jezus zegt dit tegen mannen die zeggen Jezus te willen volgen maar toch terug schrikken voor de consequenties daarvan. Ze willen er niet alles voor opgeven.

Ze zitten vast aan hun familie, ze zitten vast aan tradities en gewoonten.

Zo ging het ook in de gelijkenis van de verontschuldigen: Lucas 14:16-21 : 'Jezus vervolgde: Iemand wilde een groot feestmaal geven en nodigde tal van gasten uit. Toen het tijd was voor het feestmaal, stuurde hij zijn dienaar naar de genodigden om tegen hen te zeggen: Kom, want alles is klaar. Maar een voor een begonnen ze zich te verontschuldigen. De eerste zei: Ik heb net een akker gekocht, die ik beslist moet gaan bekijken. Tot mijn spijt kan ik de uitnodiging niet aannemen. En een ander zei: Ik heb vijf span ossen gekocht en ik ga ze keuren; tot mijn spijt kan ik de uitnodiging niet aannemen. Weer een ander zei: Ik ben pas getrouwd en daarom kan ik niet komen.'

Toen de dienaar teruggekomen was, bracht hij zijn heer verslag uit. De heer des huizes ontstak in woede en zei tegen zijn dienaar: Ga vlug de stad in en breng uit de straten en stegen de armen en kreupelen en blinden en verlamden hierheen.'

Vraag: Welke smoes heb jij om Jezus niet direct en radicaal te volgen?

Gebed: ...Heilige Geest, maak mijn hart bereid om Jezus radicaal te volgen, zonder excuses. Amen

Vrijdag

Lezen: *Efeziërs 5: 1-2*

Zoals Christus...

Als we het voorbeeld van Christus willen volgen en net als Hij de weg van de liefde willen gaan, moeten we liefhebben zoals Christus dat deed. Gods voorbeeld wordt dus zichtbaar in Jezus, want in Hem laat God zien hoe Hij is. Hoe heb je lief? Door je te geven aan een ander, gericht te zijn op de ander. Dat kan alleen als je je een geliefd kind weet. Alleen vanuit die liefde van God voor ons in Christus, zijn we in staat om de ander lief te hebben. Zo worden we net als Jezus, een geurige gave van God. Hij geniet er intens van als Hij zijn liefde door ons geen terug ziet.

Vraag: Is jouw liefde gericht op de ander vanuit Christus' liefde voor jou?

Gebod: ...Heer, laat mijn hart steeds weer overlopen van uw liefde zodat ik uw Agape (*) liefde mag uitstralen. Amen

* Opmerking: Met 'ga-pe' wordt een door beginselen geleide of beheerste liefde bedoeld. Ze kan al dan niet genegenheid en warme gevoelens inhouden. Deze liefde richt zich op de behoeften van de ander, zoekt wat het beste voor de ander is en laat de ander de vrije keus om die liefde te beantwoorden of niet. Het zelfstandige naamwoord 'agape' is het meest voorkomende soort liefde in de Bijbel, en is de grondslag voor bijvoorbeeld 1 Korinthiers 13.

WEEK4

*De week door, van dag tot dag...***Maandag**

Lezen Johannes 15: 12 – 13

De liefde van Jezus...

Het allerbeste dat we kunnen geven aan de ander is liefde. Het is de belangrijkste karaktertrek van Jezus en dus ook van God. God is liefde en Hij heeft de wereld lief. De liefde van God in Christus is de bron van waaruit wij liefdevol kunnen omgaan met andere mensen.

In zijn eerste brief brengt Johannes dat zo onder woorden: *‘Wie niet liefheeft kent God niet, want God is liefde. En hierin is Gods liefde ons geopenbaard: God heeft zijn enige Zoon in de wereld gezonden, opdat wij door Hem zouden leven. Het wezenlijke van de liefde is niet dat wij God hebben liefgehad, maar dat Hij ons heeft liefgehad en zijn Zoon heeft gezonden om verzoening te brengen voor onze zonden’* (1 Johannes 4: 8 – 10).

Iets meer wezenlijks dan in Jezus’ naam de ander liefhebben, kunnen we dus niet doen. Daarom in deze overdenking alle aandacht op deze eigenschap van Hem. En ik ben er tegelijk ook heel verlegen mee. Want hoe kun je in een paar zinnen iets over de overweldigende liefde waarmee God ons in Jezus heeft liefgehad? Hoe kan je in zo’n kort tijdsbestek iets met elkaar delen rond de vraag hoe je dat dan doet: de ander liefhebben? Toch kan het even niet anders. Want hier begint het allemaal. Als je Jezus wilt uitstralen als zijn discipel, dan zul je voor alles zijn liefde moeten uitstralen.

Maar dat kan pas als je jezelf geliefd weet door Jezus. Niet voor niets verbindt Hij het gebod dat we lief moeten hebben aan het feit dat Hij ons lief heeft: *‘Mijn gebod is dat jullie elkaar liefhebben zoals ik jullie heb liefgehad’* (Johannes 15:12). Pas als we ons laten vullen met Christus’ liefde, zullen we in staat zijn om zijn liefde uit te stralen naar de anderen.

Als we dus als volgelingen van Jezus doorzichtig willen zijn tot op onze Heer, dan zal het vooral om de liefde gaan. Herkennen mensen in mij een liefdevolle man of een liefdevolle vrouw? Jezus maakt dat zelf duidelijk als Hij in Johannes 13: 34 – 35 zegt: *‘Ik geef jullie een nieuw gebod: heb elkaar lief. Zoals ik jullie heb liefgehad, zo moeten jullie elkaar liefhebben. Aan jullie liefde voor elkaar zal iedereen zien dat jullie mijn leerlingen zijn.’*

Maar hoe ziet die liefde eruit? We zijn vaak geneigd om liefde te zien als een gevoel, en dan zeggen we: ‘Je houdt nu eenmaal wel of niet van iemand. Daar kun je niets aan doen.’ Maar de liefde in de bijbel is niet allereerst een gevoel, maar een gebod. Als Jezus de wet van God samenvat, zegt Hij het heel helder: ‘Heb de Heer, uw God lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede daaraan gelijk: ‘heb uw naaste lief als u zelf’ (Mattheus 22: 37 – 39).

Het bijbelse liefhebben is geen zaak van gevoel (hoewel er gelukkig vaak ook gevoel aan te pas komt, maar een zaak van gehoorzaamheid. Zo was ook Jezus’ keuze om zijn leven te geven als ultieme uiting van zijn liefde allereerst gehoorzaamheid aan zijn Vader in de hemel. Liefde is de keuze voor de ander.

Vraag: De liefde is een gebod, hoe ga jij daar mee om?

Dank: ...Here Jezus Christus, ik dank U voor uw eindeloze liefde, voor uw zelfovergave tot in de dood. U hebt alles voor ons over gehad...Amen.

Dinsdag

Lezen: Galaten 5: 13 – 26

Dat de liefde als karaktertrek van Jezus zo belangrijk is, blijkt heel duidelijk uit het gelezen bijbelgedeelte. Vs. 22 gaat over de vrucht van de Geest. Je zou kunnen zeggen: in die vrucht herken je precies het karakter van Jezus terug.

En die vrucht begint met de liefde. Je zou zelf kunnen zeggen dat het gaat om de ene vrucht van de liefde, die vervolgens in de andere acht karaktertrekken verder concreet wordt gemaakt: *'De vrucht van de Geest is liefde: vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing.'*

In de liefde komen alle andere karaktertrekken samen.

Vraag: Is Christus liefde in jou zichtbaar voor de wereld?

Gebed: ...Here Jezus, wilt U mij door uw Geest vervullen met die goddelijke liefde die nooit vergaat. Amen

Woensdag

Lezen: 1 Korinthiërs 13

Aan het einde van ons Bijbelgedeelte van vandaag wordt in vers 13 gezegd: *'Ons rusten geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde.'* In dit gedeelte wordt de liefde van Jezus heel praktisch gemaakt voor ons dagelijks leven. Laat de 15 kenmerken van de liefde (zoals ze in dit Bijbelgedeelte genoemd worden) eens op je inwerken, en pas ze toe! Wees liefdevol gericht op de ander en straal zo Jezus uit in zijn liefde.

Vraag: God is liefde .. of God is geloof, hoop en liefde?
Wat is volgens jou juist?

Gebed: ...Heer, wilt U geven dat ik de liefde, waarmee U mij lief hebt, mag uitstralen naar de mensen met wie ik om ga. Leer me liefdevol te leven..... Amen

Donderdag

Lezen: 1 Johannes 4: 7 - 21

Als Jezus zijn... (vs. 17)

Het ultiem doel waarvoor God ons geschapen heeft: dat we weer worden zoals we bedoeld waren. Want we waren geschapen naar Gods beeld: overvloedig van liefde. De zonde heeft de haat in de wereld gebracht. Maar door Jezus mag weer zichtbaar worden in mensenlevens hoe God het had bedoeld. Hier op aarde al. Niet volmaakt, maar wel herkenbaar. We mogen zijn als Jezus, liefdevol, barmhartig, rechtvaardig, zachtmoedig. We mogen Jezus voorstellen aan de mensen. We mogen zijn liefde uitstralen. Dat is onze roeping en Gods belofte.

Vraag: Hoe houd jij steeds het ultieme doel voor ogen?

Gebod: ...Heer, help me te geloven dat ik u kan voorstellen, in de kracht van uw Geest. Amen

Vrijdag

Lezen: Efeziërs 5: 1- 20

Zoals Christus...

Als we het voorbeeld van God willen volgen en net al Hij de weg van de liefde willen gaan, moeten we liefhebben zoals Christus dat deed. Gods voorbeeld wordt dus zichtbaar in Jezus, want in Hem laat God zien hoe Hij is. Hoe heb je lief? Door je te geven aan een ander, door gericht te zijn op de ander. Dat kan alleen als je je een geliefd kind weet. Alleen vanuit de liefde van God voor ons in Christus zijn we in staat om de ander lief te hebben. Zo worden we, net als Jezus, een geurige gave van God. Hij geniet er intens van als hij zijn liefde door ons heen terugziet.

Vraag: Hoe gevend is jouw liefde? Hoe ben jij gericht op die ander in plaats van op jezelf?

Gebed ...Heer God, ik wil uw voorbeeld volgen. Maak me liefdevol als Jezus.... Amen

WEEK5*De week door, van dag tot dag...*

Maandag

Lezen : Lucas 20: 21

Zijn rechtvaardigheid uitstralen..

Als wij Jezus willen volgen, komen er ook momenten in ons leven dat we geroepen zijn om ons te verzetten tegen onrecht, om huichelarij aan de kaak te stellen, om op te komen voor de mensen die verdrukt of misleid worden en om duidelijk te maken dat God een God is die onrecht haat. Daarom zijn juist voor christen waarden als oprechtheid, eerlijkheid, transparantie en integriteit buitengewoon belangrijk. Dat alles heeft te maken met het feit dat liefde en waarheid in het leven met Christus geen tegenstelling vormen: juist vanwege de oprechte liefde moet de waarheid worden gezegd. Open daarom je ogen voor het onrecht. Wees als Jezus!

Vraag: Waardoor blijven jouw ogen gesloten voor het onrecht?**Gebed:** ...Heer, leer me onrecht te haten en daarnaar te handelen...Amen.

Dinsdag

Lezen: Micha 6: 8

“Er is jou, mens, gezegd wat goed is, je weet wat de Heer van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God.”

“Wie bij corruptie denkt aan een foute Afrikaanse president of een sjoemelende minister in Azië, heeft het niet begrepen.” ;Dat zegt Joel Edwards, internationaal directeur van de Micha beweging. Hij roept de kerken op tot een theologische bezinning op corruptie.

Wat is het belangrijkste obstakel in de strijd tegen armoede wereldwijd? Die vraag van de internationale Micha campagne aan medewerkers in Afrika en Azië leidde tot een eenduidig antwoord, vertelt internationaal directeur Joel Edwards. ‘Corruptie.’

Profetisch

Hier ligt een profetische taak voor de kerk, vindt hij. Dat vraagt allereerst theologische bezinning.

Het is opmerkelijk dat juist in de afgelopen maanden, mede als gevolg van de economische crisis en de druk op de overheidsfinanciën, veel aandacht voor corruptie is. En dat in haar vele verschijningsvormen: gebrek aan transparantie, omkoping, het ontduiken of omzeilen van de belastingen. Edwards stelt dan ook tevreden vast dat de Micha campagne met zijn strijd tegen corruptie ‘precies op het goede moment zit’.

Strijd tegen onrecht

Hij sprak er over op een Inspiratiemiddag van Micha Nederland in Barneveld. Zijn organisatie wil staan voor een beweging van christenen in meer dan 84 landen die de strijd aanbinden met armoede en sociale ongerechtigheid. Als uitgangspunt geldt de bekende Bijbeltekst Micha 6:8: *‘Er is jou, mens, gezegd wat goed is, je weet wat de Heer van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God.’*

Waarom legt Micha nadruk op het bestrijden van corruptie?

‘Het wordt door onze mensen in Afrika en Azië gezien als het belangrijkste obstakel in het bestrijden van armoede. In Afrika verliezen landen vijftieng procent van hun bruto nationaal product door corruptie. In totaal gaat het volgens een voorzichtige schatting om een biljoen dollar

wereldwijd. Hier ligt een profetische taak voor de kerk, dit onderwerp moet op de agenda. Daartoe willen we kerken, bedrijven en overheden uitdagen, in die volgorde. Punt is dat de kerk erg langzaam is op dit dossier. Toen ik een vriend van me, voorganger in Jos, Nigeria, vertelde over onze plannen, begon hij flink te zuchten. Kunnen jullie niet beter bij die andere groepen beginnen, grapte hij.'

Is het corruptievraagstuk onoplosbaar?

'Als ik je vraag of alle mensen op deze wereld verzoening met God bereiken, of dat het iedereen lukt geheiligd te leven, dan weten we dat dit niet het geval is. Maar is dat dan een reden te stoppen met de verkondiging van het evangelie en het aansporen tot een christelijk leven? God maakt zelf een punt van corruptie, en dus is voor ons vooral de vraag belangrijk waar we beginnen. We willen een tendens in gang zetten om corruptie aan te pakken en we venten dit uit om de kerk in actie te laten komen. De kerk bekleedt een unieke positie.'

Vraag: Dragen wij ook niet bij aan de corruptie om ons eigen welvaart in stand te houden?

Dank: ...Heer, U bent machtig en groot, wilt u de corruptie wereldwijd uitbannen..... Amen

Woensdag

Lezen: Marcus 12: 35 - 44, Lucas 21: 1 - 4

Jezus stelt een vraag aan de Farizeeën. Hij wil aan het geweten van zijn felste tegenstanders werken. Het was voor hen maar een kleinigheid om zijn geboortebewijs na te trekken. Zijn geboortebewijs lag in Bethlehem., de stad van David. Hun onwil en vooroordeel moeten door zijn vraag aan het licht komen. Veel mensen wisten heel goed wie Hij was en van wie Hij afstamde.

Dat de godsdienstleraren zijn identiteit ontkenden, betwistten, negeerden en bestreden, had alles te maken met hun machtsposities. Hun grip op het volk verslaptte overal waar Jezus leerlingen maakte.

Zijn vraag beantwoorden durven ze dan ook niet. Bovendien willen ze die niet beantwoorden. Want dan zouden zij serieus moeten nadenken over Jezus' dubbele afstamming: van David zowel als van God.

Deze houding van zijn eerst zwijgende en later afdruipende tegenstanders neemt Jezus vervolgens tot uitgangspunt voor ernstige waarschuwingen aan het volk. '*Pas op voor hen*', klinkt het (vs 37b-40).

De oude, eenzame en soms rijke weduwen – vrouwen die veel hadden meegemaakt en erg kwetsbaar in de maatschappij stonden – waren wel de meest schrijnende slachtoffers van deze Farizeese levenshouding vol schijnheiligheid en hebzucht (vs 40a). Juist zij die recht hadden op bescherming en vertroosting, kregen het niet!

Misschien kiest Jezus daarom wel bewust een straatarme weduwe als voorbeeld van ware, oprechte godsdienst uit (vs 41 – 44). Zij was God toegewijd met hart en ziel en lichaam. De hele inhoud van haar huishoudbeurs offerde zij, ook al zat ze er nog maar weinig in. Nog steeds, ook voor ons, een geweldig voorbeeld om na te volgen!

Vraag: Wat ligt er ten grondslag aan de houding van de arme weduwe?
(vgl 2 Kor. 8: 1 – 5)

Gebed: ...Heer, leer mij om te zien naar de eenzamen, leer mij te geven als de weduwe, Amen

Donderdag

Lezen: Amos 5: 10 - 17

In het Bijbelgedeelte dat we vandaag lezen laat Amos heel duidelijk weten wat de Here vindt van de levenswijze van de Israëlieten. Hij verafschuwt het onrecht dat zij plegen en spreekt er een hard oordeel over uit.

In Amos' tijd dacht de elite van het Tienstammenrijk dat het heel erg goed ging met het land. Aan de buitenkant leek alles inderdaad oké. Maar hun godsdienstigheid is niet meer dan een sausje over een bloemkool van slechte kwaliteit. De schijnt bedriegt. Men zong, men offerde, vierde alle hoogtijdagen en er was sprake van rust en vrede in het land.

Uit het gelezen gedeelte blijkt dat het sociaal onrecht de Heer erg hoog zit; woorden en daden corresponderen niet. Het Tienstammenrijk lijkt op de gemeente van Sardes uit het Nieuwe Testament. Over die gemeente zegt de Heer Jezus: *'Ik ken uw daden: u hebt de naam dat u leeft, maar u bent dood'* (Openb. 3:1).

Wie zegt God te zoeken, zal het kwaad haten en het recht liefhebben. Aan de vruchten kent men de boom. Alleen wie de wil van God doet, zal zijn Koninkrijk binnen gaan.

Vraag: Zijn er parallellen te trekken tussen ons mooie (gemeente) leven en de elite van het Tienstammenrijk. Het lijkt mooi, maar hebben wij oprechte aandacht voor de armen en verdrukten?

Gebod: ...Heer, leer mij zien waar armoede is, leer mij op mijn plek bij te dragen aan de oplossing er van. Amen

Vrijdag

Lezen: Jakobus 2: 1 - 13

Heb uw naaste lief als uzelf!

Degenen die in de ogen van de wereld arm zij, heeft God uitgekozen om rijk te zijn in het geloof en om erfgenamen te zijn van Zijn Koninkrijk, dat Hij beloofd heeft aan wie Hem liefhebben. Wie nu geestelijk rijk is, is ook goed voor zijn naaste. Je kunt immers niet God eren als je geen liefde betoont aan je naaste. En als je barmhartig bent voor je naaste, betoon je daarmee ook de liefde van God. Liefde tot God en je naaste komen naar voren op elk terrein van het leven. In je huwelijk, in het respecteren van anderen, enz. Wie een ander haat heeft die ander al vermoord.

Vraag: Hoe vaak maak jij je schuldig aan het uiterlijk oordeel? Denk bijvoorbeeld eens aan de zwervers en daklozen die je in de stad ziet rondlopen?

Gebed: ...Heer, help mij Uw wet van de liefde in praktijk te brengen, naar U toe en naar mijn naaste toe. Amen

WEEK 6***De week door, van dag tot dag...*****Maandag****Lezen:** Romeinen 1:16

‘Voor dit evangelie schaam ik mij niet, want het is Gods reddende kracht voor allen die geloven, voor Joden in de eerste plaats, maar ook voor andere volken.’

Aan de praat over Jezus

In de kerk, met andere gelovigen, daar lukt het nog wel. Maar hoe raak ik aan de praat met anderen over Jezus buiten mijn eigen, veilige christelijke wereldje? Sommige mensen hebben de gave van evangelist. Voor hen lijkt het nooit een probleem te zijn. Ze stappen in het vliegtuig en vragen aan degene die naast hen zit: ‘Waar gaat uw levensreis naar toe?’ en hoeps... ze hebben een gesprek. Ze lopen op de markt en zeggen tegen de bloemenkoopman: ‘Meneer u verkoopt bloemen die in feite al dood zijn, want ze zijn losgesneden van hun levensbron. Als uw leven los is van God, dan lijkt u op deze bloemen’ en hoeps... ze hebben een gesprek. Maar als ik die gave nu niet heb? Hoe praat ik dan over Jezus met anderen?

Ontspannenheid en echtheid zijn het belangrijkste. Wees een goede vriend(in) voor de mensen om je heen. Ook al praat je nooit over je geloof, dan zullen mensen zich toch afvragen: wat heeft hij/zij toch? Ik moet denken aan de man, die op zijn werk nooit meedeed met vloeken, schuine moppen, maar een goede collega was. In de loop van de jaren wisten al z’n collega’s wie hij was en wat hij geloofde. Soms plaagden ze hem met z’n geloof. Maar als er ‘stront aan de knikker’ was dan wisten ze, met wie ze daar op een vertrouwelijke manier over konden praten.

Kleine dingen kunnen soms helpen. Als je thuis bidt voor je eten, waarom zou je er dan voor schamen op school of op je werk? Een speldje op je revers, sticker op je schooltas, armband met een christelijk symbool, het zijn even zo veel aanleidingen voor een gesprekje.

Het is goed om over je geloof te leren praten. We zijn niet allemaal evangelist, we zijn wel allemaal geroepen om getuigen te zijn van Jezus. Een veilige oefenplaats is de huiskring.

Meng je ook eens in een chat room op internet en oefen daar (anoniem) met het geven van je getuigenis of het voeren van gesprekken. Als je begint met www.evangelie.pagina.nl kun je met groot gemak surfen langs allerlei informatieve sites die over getuigen vertellen en je ideeën aan de hand doen.

Zing: Zing met elkaar Gezang 360:3

*Leer ons Heer, vrijmoedig spreken over uw verlossend werk;
Geef dat niet de woorden breken op de daden van uw kerk,
Maar dat wij geheiligd leven op de plaats door U gegeven,
En U volgen onder 't kruis op de smalle weg naar huis.*

Gebod: ...Here God, wilt U mensen op mijn weg brengen die open staan voor wie ik ben en voor wat ik geloof. Laat mij het avontuur aan gaan...Amen

Dinsdag

Lezen: Lezen: Romeinen 12: 9 - 21

'Wees verheugd door de hoop die u hebt, wees standvastig wanneer u tegenspoed ondervindt, en bid onophoudelijk.'

Jezus uitstralen, Op het werk...

Hoe kun je geloven op maandag. Hoe doe je dat nu op je werk: christen zijn? Veel Christenen voelen zich verlegen met deze vragen. Jij misschien ook wel. Vaak gaan de gedachten in eerste instantie in de richting van: niet vloeken, er wat van zeggen als anderen vloeken, bidden voor het eten (of juist niet),

eerlijk zijn, je afspraken nakomen, je talenten goed en op een verantwoorde manier gebruiken.

Nu is dat laatste zeker ook heel belangrijk als het gaat om geloven op maandag: juist christenen kennen zichzelf als mensen die naar Gods beeld zijn geschapen en die geroepen zijn om hun gaven en talenten te ontwikkelen, en om in de tijd waarin we nu leven inhoud te geven aan wat God zei tegen Adam en Eva: *'Wees vruchtbaar en word talrijk, bevolk de aarde en breng haar onder je gezag: heers over de vissen van de zee, over de vogels van de hemel en over alle dieren die op de aarde rondkruipen'* (Genesis 1:28).

Toch geloof ik niet dat dit het belangrijkste is, als je Jezus wilt uitstralen in je dagelijks werk. Want je werk goed doen, je collegiaal opstellen, je talenten gebruiken en ontwikkelen, is niet iets specifiek christelijks. Dat specifieke christelijke komt in beeld als we ook wel eens deze angst voelen opkomen: als ik echt voor mijn christen-zijn uitkom, als ik wil laten merken dat ik van Jezus houd en allereerst Hem wil volgen en dienen, word ik dan niet de "Malle Annie" of de "Gekke Henkie" op mijn werk?

Iets van die angst proef ik als ik christenen wel eens hoor zeggen: "Natuurlijk moet je als christen allereerst gewoon je werk doen en niet de hele dag op een stoel gaan staan om het evangelie te verkondigen". Nu gaat het er inderdaad zeker niet om dat je elke stoel in je werkomgeving ziet als een potentiële evangelisatiezeepkist. Maar het is zeker ook niet de bedoeling dat je alleen maar 'gewoon' je werk doet. Elke plek waar we zijn is een ruimte waar we Jezus mogen laten zien. En dat doen we niet als we gewoon ons werk doen, maar als we ons werk doen in de Geest van Jezus.

Ik denk dat je dagelijks werk, waar dat ook mag zijn en wat voor werk dat ook is, een andere uitstraling krijgt als je er in je hart bewust op richt om ook op je werkplek te groeien in de eigenschappen van Jezus.

Iemand vertelde me laatst dat ze op haar werk bekend staat als 'het zonnetje', en dat dit voor haar collega's ook echt te maken had met haar christen-zijn. En iemand anders schreef dat een collega een keer naar hem toekwam en zei: "Ik merk dat jij anders bent, mag ik een keer met je praten over iets waar ik erg mee zit?"

En weer iemand anders vertelde dat hij, toen hij in militaire dienst zat, besloten had om niet altijd iets te zeggen van het vele vloeken, maar om wel heel eenvoudig telkens voor het eten te bidden, zonder daar aandacht voor te vragen, en dat er toen op een dag een jongen naar hem toe kwam en vroeg: "wat doe je eigenlijk als je bidt?"

Al deze christenen gingen niet op een stoel staan om te evangeliseren, maar waren wel op hun werkplek met de liefde van Jezus in hun hart en het verlangen Hem uit te stralen en, als daarna gevraagd werd, Hem uit te leggen.

Jezus uitstralen op je werk begint daar waar het Woord van Christus steeds meer in je gaat wonen. In de Bijbeltekst die boven hierboven staat, gaat het over vreugde, hoop en standvastigheid in tegenspoed en gebed. Dat zijn allemaal dingen die van grote betekenis zijn voor je aanwezigheid op je werk. Je vindt je vreugde niet ten diepste in je werk of in wat je bereikt, maar in het kennen van Jezus en dat geeft ook veel ontspanning. Je bent iemand die hoopvol mag leven omdat er een toekomst voor je is weggelegd, die eindeloos veel mooier is dan alles wat nu ook al mooi kan zijn.

Je hebt het in je om standvastig en volhardend te zijn, ook als er op je werk dingen tegenzitten, want door je geloof in Christus is zijn geduld je eigendom. Je kunt elk moment van de dag je in je hart biddend richten op de God van je leven, van wie je afhankelijk bent in de dingen die je doet en in de gesprekken die je voert.

Vraag: In wat voor een manier probeer jij Jezus uit te stralen in je werk?

Gebed: ...Heer Jezus Christus, het is mijn verlangen om U te dienen en lief te hebben, ook als ik op mijn werk ben. Help me om mijn schroom te overwinnen. Help me om vanuit de liefde van U in mijn hart te kijken naar de mensen om me heen. Geeft door de Geest van uw genade dat mijn collega's merken dat ik anders ben, dat ze iets van U zien... Amen

Woensdag

Lezen: Petrus 3:15

‘Erken Christus als Heer en eer Hem met heel uw hart. Vraagt iemand u waarop de hoop die in u leeft gebaseerd is, wees dan steeds bereid om u te verantwoorden.’

Ik weet natuurlijk helemaal niet of jij dagelijks op school komt, een school voor basisonderwijs of voor voortgezet onderwijs. En als je er komt, dan weet ik niet of je er als leerling komt, als docent, of als ouder van een leerling. En ik weet ook niet of het gaat om een openbare school of een christelijke school of nog weer een ander soort school. Maar hoe dat ook mag zijn, ook de school (en je mag ook hogeschool of universiteit invullen) is een plek waar je iets mag laten zien van Jezus. Binnen de ruimte van deze overdenking kies ik voor het perspectief van een leerling die als christen op een openbare school zit en voor een leraar die lesgeeft op een christelijke school.

In het bijbelwoord boven dit hoofdstuk wordt voor hen allebei duidelijk waar het begint: bij de persoonlijke erkenning van Christus als Heer. Dat betekent bijvoorbeeld dat het belangrijk is om, voordat je 's morgens naar school gaat of onderweg naar school, een moment te nemen waarin je dat tegen Jezus en ook tegen jezelf zegt: ‘U bent mijn Heer en met heel mijn hart wil ik me aan U geven en met heel mijn leven wil ik U dienen, ook op school.’ Want zoals de werkplek, waar het in het vorige hoofdstuk over ging, niet alleen maar de plek is waar je ‘gewoon’ je werk doet, zo is ook de school niet alleen maar de lesfabriek waar je nu eenmaal lessen moet volgen of lessen moet geven om jezelf te ontwikkelen of om je brood te verdienen.

En als je door Gods genade daadwerkelijk Christus met heel je hart erkent als Heer, zul je merken dat er ook gaat gebeuren wat staat in 1 Petrus 3:15: er zullen mensen komen die je vragen waarop de hoop is gebaseerd die in je leeft. Mensen, je medeleerlingen of de leerlingen aan wie je lesgeeft of je collega's zullen aan je merken dat je anders bent: evenwichtiger, vriendelijker, meelevender, geduldiger en meer gericht op de wezenlijke dingen van het leven dan op uiterlijkheden. Wees er altijd op voorbereid dat Gods Geest je

gelegenheden geeft om met daden en ook met woorden te getuigen van de liefde van Christus Jezus.

Hoe kun je nu als leerling, die Jezus wil volgen, Hem uitstralen op een openbare school? Ik denk dat dit allereerst begint bij een duidelijke keuze die jij zelf moet maken. Wil ik dat wel: -in mijn houding en in de dingen die ik doe en zeg op school en in andere contacten met medeleerlingen- laten zien dat ik christen ben? Zoek vervolgens steun bij medeleerlingen die hun christen-zijn ook willen vormgeven op school. Wijd je gezamenlijk toe aan de missie om je door God te laten gebruiken om op school de liefde van zijn Zoon uit te stralen. Begin samen met een gebedsgroep die wekelijks een uur bij elkaar komt ergens in de school (vraag toestemming aan de directie) om te bidden voor de school, voor de leraren en de leerlingen, voor de directie, voor activiteiten op school, voor elkaar en voor de gebedsgroep.

Zorg er ook voor dat je steeds weer toegerust wordt om christen op school te kunnen zijn. Dat gebeurt door persoonlijk en samen in de gebedsgroep te bidden om de Geest van Christus. Maar je kunt ook aan de jeugdleiders in je kerk of aan degene van wie je catechisatie krijgt, vragen of er concreet gepraat kan worden over hoe je christen kunt zijn op school. Vraag ruimte om vanuit de praktijk op school en de dingen waar je tegenaan loopt samen in gesprek te gaan.

En hoe kun je als docent, die Jezus wil volgen, Hem uitstralen op de christelijke school waar je werkt, maar waar die christelijke identiteit misschien wel helemaal niet zo zichtbaar meer is? Ook dat vraagt allereerst om een concreet commitment, om een toewijding die je samen met andere collega's wilt maken om op te komen voor de naam van Jezus Christus.

In alle korthed doe ik een paar handreikingen: bid regelmatig voor de leerlingen en zorg dat je ze zo goed kent dat ze zich vrij voelen om je te vertellen wat ze werkelijk bezighoudt; wees door de genade van Jezus echt en integer, betrouwbaar en rechtvaardig, bewogen en bevlogen; doe mee in een gebedsgroep van leerlingen als die er is, of zet een gebedsgroep op voor ouders die willen bidden voor de school; wees beschikbaar om een mentorrol of een coachende rol te vervullen, en zorg dat leerlingen weten en voelen dat

ze bij jou terecht kunnen met hun vragen; zet naschoolse activiteiten op die gericht zijn op het aangaan van relaties waarin het evangelie kan worden doorverteld.

Wie hierover verder wil nadenken, verwijs ik graag naar de website www.everyschool.com . Everyschool is een platform van (jongeren)-organisaties, jeugdwerkers en docenten die christelijke jongeren willen helpen om Jezus op hun school bekend te maken.

Gebod: ...Here Jezus Christus, ik wil me toewijden aan het uitstralen van uw karakter op de school waar ik dagelijks ben. Wilt U me door uw heilige Geest steeds meer veranderen, zodat aan mij zichtbaar mag worden dat Uw en mijn Vader een genadige God is die van mensen houdt. Bewaar me voor oppervlakkigheid en gemakzucht en help me om ook instrumenten die me worden aangereikt om van U te getuigen met beide handen aan te pakken... Amen.

Donderdag

Lezen: Marcus 16: 20

‘En zij gingen op weg om overal het nieuws bekend te maken. De Heer hielp hen daarbij en zette hun verkondiging kracht bij met de tekenen die ermee gepaard gingen.’

Het visje

Wie heeft ze niet gezien: de visjes achterop een auto, op een schooltas, bij een voordeur? Overal kom je ze tegen. Ik hoorde van een automobilist die zich afvroeg, wat al die visjes achterop die auto's toch betekenen? ; *“Zijn die auto's van dezelfde lease maatschappij?”*

Het visje is één van de symbolen die als herkenningstekens wordt gebruikt door christenen, net als het kruis of de regenboog met de tekst 'Er is hoop'. Het kan een aanleiding zijn tot een gesprek over het geloof. De automobilist met een visje achterop zal ook moeten proberen een beetje 'christelijk' auto te rijden (hoe doe je dat?).

Het verhaal gaat dat de eerste christenen het teken van de vis gebruikten om elkaar te herkennen. Er was een heftige vervolging van christenen. In Rome bijvoorbeeld ontmoette men elkaar in het geheim in de ondergrondse catacomben. Het teken van de vis gaf aan waar je elkaar kon vinden. Sprak je met iemand van wie je wilde weten of hij/zij ook christen was, dan tekende je met je voet een vissenteken in het zand.

Waarom perse een vis? Omdat de eerste leerlingen van Jezus vissers waren? Misschien ook wel, maar vooral omdat de letters van het woord vis in het Grieks een betekenis hebben.

Het Griekse woord voor 'vis' is 'Ichtus'. De eerste christenen beleden hun geloof in één zin door te zeggen: Iesos Christos Theos Huios Soter: Jezus Christus is Gods Zoon, de Verlosser.

Vraag: Als je buurman aan jou vraagt: 'Wat geloof jij?' Wat zou jij dan in één zin tegen hem/haar willen zeggen?

Gebed: ...Here Jezus Christus, Zoon van God, Verlosser, laat mijn hele leven van U mogen getuigen Amen

Vrijdag

Lezen: Hand 8: 26 – 40

Die hoge ambtenaar van de koningin van Ethiopië moet op zijn reis goede gidsen hebben gehad. We kunnen vermoeden hoe ze hebben geheten. De eerste zal wel de naam ‘Verlangen’ hebben gehad. De man maakte een tocht van 1.500km om in Jeruzalem God te aanbidden. Dat kan alleen als een groot verlangen hem daartoe dreef. Er waren veel handelsbetrekkingen tussen Ethiopië en Israël. Heeft hij zo over de Here en zijn tempel gehoord? Hij wil in elk geval de God van Israël van nabij leren kennen.

Vijfmaal wordt de man ‘eunuch’ genoemd. Dit woord is in de Nieuwe Vertaling 1951 vertaald met ‘kamerling’. Maar het gaat hier om iemand die gecastreerd is. In Deuteronomium 23:1 staat dat er voor castraten geen plaats is in de gemeente van de Here. Is daarom de reis naar Jeruzalem een teleurstelling geworden? Zijn welstand stelde de hoge ambtenaar in elk geval in staat om een kostbare boekrol aan te schaffen: de profetieën van Jesaja. Maar bij het lezen daarvan blijkt zich een tweede gids bij hem aan te dienen: ‘Volharding’. Want hoewel de man weinig of niets begrijpt van wat hij leest, is hij toch midden op de dag, in een heen en weer schuddende wagen, verdiept in zijn lectuur. Dat is voor ons, die soms slordig zijn in het lezen van de Bijbel, wel erg beschamend.

Hardop las de man uit Jesaja 53. Filippus hoort dat. Hij moest van God de weg gaan waar de man langskwam. “Begrijpt u ook wat leest?” vraagt Filippus. De Bijbel is voor ons een gesloten boek, tenzij ons de weg erin gewezen wordt. Al luisterend voegt zich een derde gids bij de hoge ambtenaar: ‘Vertrouwen’. Hij schenkt geloof aan het woord dat hij horen mag. Hij geeft zich gewonnen. Hij legt belijdenis af en wordt gedoopt. Wie God oprecht zoekt, zal Hem vinden.

Tijdens de rest van de reis vergezelt een vierde gids hem: ‘Vreugde’. Die blijdschap zal hij ook ontleend hebben aan wat hij verder las in Jesaja. In hoofdstuk 56 vers 3 – 5 staat dat de Here een castraat een eeuwige naam geeft wanneer die zijn wil doen.

'Verlangen', 'Volharding', 'Vertrouwen', 'Vreugde', het zijn heel goede gidsen !

Vraag: - Ben jij klaar voor het discipelschap ?

- Hoe geef jij Gods woord door ? (lees ook Kolossenzen 3: 16-17)

Gebed: ...God, uw Woord is een lamp voor mijn voet, uw Woord is een licht op mijn weg. Help mij bij het doorgeven van uw Woord. Amen

Bespreking in de groeigroep / miniwijk

WEEK 1

Ben jij al leerling?

Vorbereiden: Lees ter voorbereiding op de groepsbespreking eerst (nogmaals) de inleiding, op dit thema “Ben jij al leerling?”, die begint op bladzijde 7 van dit werkboek !

In het charisma en de macht van de persoon van Jezus ligt de kern van ons geloof. Let erop hoe het volgende voorval zowel Christus’ fascinerende aantrekkingskracht als zijn angstaanjagende uitwerking op het leven van Petrus schildert.

1. Lees *Lucas 5: 1-11* . Beschrijf de situatie die de achtergrond vormde voor deze opzienbarende visvangst.
2. Wat probeerde Jezus met zijn opdracht ‘Vaar naar diep water en gooi jullie netten uit om vis te vangen’ (vs 4.) duidelijk te maken over zich zelf?
3. Let op Petrus ambivalente reactie op de grote visvangst (vs. 8). Waarom reageert hij zo?
4. Wat is mensen vangen?
5. In vers 11 vertelt Lucas ons: ‘(De discipelen) lieten alles achter en volgden Hem.’ Wat gaven ze op? (Let erop dat dit onmiddellijk volgde op een groot zakelijk succes.)
6. Hoe zou jij de macht van de persoon Jezus omschrijven?
7. Welke vragen roept dit gedeelte bij je op?
8. Welk vers of welke verzen hebben je in het bijzonder aangesproken? Geef de belangrijkste verzen nog eens weer met eigen woorden.
9. Lees *Lucas 9:18-27*. Wat is de context voor Jezus oproep tot discipelschap.
10. Wat houdt dat in, jezelf verloochenen?
11. Geef voorbeelden uit eigen ervaring aan dat je probeert je leven te behouden.
12. Juist als je je leven verliest omwille van Jezus, behoud je het. Leg uit waarom.
13. Op welke manier hebben deze verzen je de afgelopen week aangesproken?

Bespreking in de groep / miniwijk

WEEK 2

Luisteren naar Jezus

Vorbereiden: Lees ter voorbereiding op de groepsbespreking eerst (nogmaals) de inleiding, op dit thema “Luisteren naar Jezus”, die begint op bladzijde 13 van dit werkboek !

Ook Jezus koest voor een organisch beeld als Hij beschrijft wat voor relatie we met Hem moeten hebben om vrucht te dragen. Jezus zegt dat Hij de wijnstok is en dat wij de ranken zijn.

1. Lees met elkaar Johannes 15: 1 – 17. De verbinding tussen de wijnstok en de ranken wordt gedefinieerd door het woord *blijven* (vs 4,5,6,7,9,10). Wat houdt het volgens deze verzen in om te *blijven*?
2. Wat doe jij om in de wijnstok te blijven?
3. Ons doel is, volgens Jezus, vrucht dragen (vs. 8). Wat voor vrucht moet jou leven voortbrengen?
4. Snoeien is een noodzakelijk proces om eer vrucht te krijgen (vs 2). Wat gebruikt de Heer om de ‘dode’ takken uit jouw leven te snoeien?
5. Jezus waarschuwt dat de ranken die niet in Hem blijven, weggesneden, in het vuur gegooid en verbrand worden (vs 2,6). Wat bedoelt Jezus daarmee?
6. Wat bedoelt Jezus als Hij zegt: ‘Zonder Mij kun je niets doen’ (vs 5)?
7. Jezus zegt in vers 11 dat de bedoeling van deze instructies is dat Hij ons zijn vreugde geeft en dat die vreugde volkomen wordt. Wat was de vreugde van Jezus die Hij jou wilde geven?
8. Welke vragen roept dit gedeelte bij je op?
9. Welke verzen hebben je in het bijzonder aangesproken? Waarom? Probeer dat aan je groep duidelijk te maken.
10. Hoe ga jij om met stille tijd?
11. Wat is voor jou de meest overtuigende reden om stille tijd te houden?
12. Welke praktische suggestie kosten jou het meeste moeite?
13. Welke van de genoemde problemen heb jij ervaren? Wat zijn voor jou oplossingen?

Overweeg om met elkaar te oefenen in stille tijd. Lees een gedeelte uit de Bijbel, bijv. ... en zoek daarna samen de stilte door samen 10 minuten stil te

zijn waarin je richt op de Here Jezus door het gelezen tekstgedeelte op je in te laten werken.

Bespreking in de groep / miniwijk

WEEK 3

Jezus navolgen

Voorbereiden: Lees ter voorbereiding op de groepsbespreking eerst (nogmaals) de inleiding, op dit thema “Jezus navolgen”, die begint op bladzijde 19 van dit werkboek !

Navolging – wat betekent dat?

Niets hebben, maar alles bezitten

1. Lees met elkaar 2 Korinthe 6, 1-10
2. *Het is mooi om met elkaar ter voorbereiding op de bespreking één van de volgende liederen te zingen: Psalm 91 : 1, 2 en 8; Psalm 17 : 3a/4b, 7 en 8; Gezang 421 : 2, 6 en 12; Gezang 456 : 3*

3. ***Niet nadoen....***

Jezus *volgen* betekent niet Hem *nadoen*, Hem imiteren. God verwacht niet dat wij allemaal aan een kruis gaan hangen, al zijn er wel enkele volgelingen van Jezus geweest (Petrus bijvoorbeeld) die zelf ook gekruisigd zijn. God verwacht niet dat wij allemaal gaan rondtrekken door het land zonder vaste woon- of verblijfplaats. Al zijn er wel enkele volgelingen van Jezus geweest die dat deden. Pastoor Frans Horsthuis bijvoorbeeld, die in 1967 besloot geen salaris meer van zijn kerk te accepteren, zijn huis op te zeggen en direct uit de hand van God te gaan leven.

Zulke dingen kun je niet zomaar nadoen. Ieder mens is uniek, en ook Jezus was dat. Jezus volgen betekent dat jij als unieke mens leeft in zijn nabijheid en dat je zo zijn invloed ondergaat. Jezus navolgen betekent dat Jezus iets bij je losmaakt, diep van binnen.

Vraag: *Wat heeft Jezus tot nu toe echt bij u/jou losgemaakt?*

4. **Voorbeelden....**

Om Jezus te volgen is het goed om het evangelie te lezen, telkens weer, en om een intens gebedsleven te kennen. Maar het kan ook zeer helpen om andere navolgers van Jezus tot voorbeeld te hebben. Die voorbeelden zijn er in alle tijden geweest. In de Bijbelse tijd was Paulus er één. In 2 Korinthe 6 vertelt hij over zijn leven.

Paulus verdedigt zichzelf omdat mensen twijfelden aan zijn apostelschap. Ze zeiden: we zien in jouw leven zo weinig hulp van God; er zijn in jouw leven zoveel moeilijkheden die niet weggenomen worden. Past dat wel bij een dienaar van God? En inderdaad: je komt onder de indruk als je leest wat Paulus allemaal heeft meegemaakt. In 2 Korinthe 11, 23 - 29 vertelt hij er nog iets meer over. Wat een leven! Maar Paulus schrijft: ik blijf juist een dienaar van God te zijn, omdat ik ondanks al die moeilijkheden op Hem blijf vertrouwen en Hem blijf dienen!

Vraag: *Is het niet vreemd dat zo'n goede dienaar van God zo'n moeilijk leven moest leiden?*

5. **Net als Jezus....**

Als je kijkt naar het leven van Jezus, moet je zeggen: Jezus had ook een heel moeilijk leven. Ook van Hem dachten de mensen: dit kan nooit een dienaar van God zijn, want van God is in geen velden of wegen een spoor te zien. Het leek een volslagen mislukte missie. De mensen spotten ermee en maakten er grapjes over, toen deze 'verlosser' aan het kruis hing. En zelfs zijn eigen discipelen dachten: dit zal het wel niet geweest zijn. Wat waren ze verdrietig na die zwarte Vrijdag.

Waarom was Jezus wel een Knecht van God en zelfs dé Knecht van God bij uitstek? Omdat Hij op God bleef vertrouwen, tot God bleef bidden én omdat Hij de mensen bleef liefhebben, zijn ontrouwe vrienden en zijn wrede vijanden. Vertrouwen en liefde, daar rust altijd zegen op.

En Paulus is daarin een echte navolger van Jezus. In 2 Korinthe 6 vertelt hij van zijn volhardend vertrouwen en ook van zijn liefde voor de mensen als hét teken van het dienen van God.

Je zou zeggen: als God voor iemand goed wilde zorgen, dan wel voor zijn dienaar Paulus. En God zorgde ook voor hem. Maar waaruit bleek dat? Niet uit het feit dat zijn weg makkelijker was dan die van alle andere mensen.

Neem nu zijn reis naar Rome, waar hij voor de keizer moest verschijnen (Handelingen 27). Wat geweldig, dat de dienaar van de Koning der Koningen zou getuigen voor wat toen de machtigste man ter wereld was. God zal er toch wel voor zorgen dat Paulus veilig en wel daar bij die keizer in Rome arriveert? Als er ooit een scheepje onder Jezus' hoede is geweest. Maar wat een tegenspoed heeft juist dat schip ondervonden. Uiteindelijk dreven alle opvarenden rond in de zee, zich vastklampend aan wrakhout. En toch kwam Paulus behouden in Rome.

Die reis van Paulus staat wel model voor zijn hele leven. Paulus' leven was zwaar en moeilijk. Maar Paulus hield niet op elke dag te zeggen: God is bij mij, Hij zorgt voor mij.

Vraag: *Wat was er wél te zien van Gods zorg in Paulus' leven?*

6. **Schets van zijn leven in drie facetten**

Paulus geeft een soort korte schets van zijn leven in de verzen 4- 10. Een schets in drie facetten.

In de verzen 4- 6 lezen we dat Paulus het *volhield* om God te dienen, hoeveel tegenslag er ook was. Maar het gaat nog een stap verder.

In de vs. 6-8 lezen we dat hij *positief bleef reageren* op alle moeite en tegenwerking. Dat is nog meer dan volharden. Volharden in vertrouwen kan betekenen dat je nog heel erg gericht bent op je moeite. Je zegt: ik heb het heel erg moeilijk, maar ik ben moedig en ik blijf vertrouwen op God. Maar als je in je moeite bezig bent met

liefde voor de ander, en ingespannen bezig bent je taak te vervullen, dan heb je eigenlijk je innerlijk los gemaakt van je moeite. Dan heb je het zo overgegeven aan God, dat je het van tijd tot tijd helemaal kunt vergeten en dat je helemaal bezig bent met dat wat een ander nodig heeft, dat waarmee je een ander kunt dienen.

Vanaf vs. 9 gaat het nog verder, nog dieper. Dan tekent Paulus de merkwaardige *spanning* die hij ervaren heeft in zijn leven. Als je God wilt dienen, moet je ermee rekenen dat je leven niet zo gladjes en gelijkmatig verloopt. Het lijkt wel of er twee zeer tegengestelde krachten in je leven werken: de zegen van God, maar ook de weerstand van de duivel. Zie vs. 8vv.

Vraag: *Juist als God dichtbij is, is de duivel dat ook. Mee eens?*

7. **Zegen en tegenstand**

Je moet heel flexibel zijn om dat allemaal te kunnen verwerken. Soms zijn er geweldige zegeningen, en dan weer is het héél moeilijk en je zegt: zie je wel, de duivel is een realiteit. En in die moeilijkheden kunnen er ook weer twee heel verschillende dingen gebeuren, die je zou kunnen typeren met de woorden *kruis* en *opstanding*.

Het kruis betekent dan dat je net als Jezus volhardt, draagt, duldt. En de opstanding dat betekent dat je opeens en ongedacht de reddende kracht van God ervaart.

Kruis en opstanding, je zou kunnen zeggen: de spagaat van het christenleven. Je gelooft dat God volkomen uitredt, maar je blijft vertrouwen ook als daar (nog) niets van te merken is.

Vraag: *Wat voor effect hebben verhoorde én onverhoorde gebeden op ons en op anderen?*

8. **Onthechting**

Je hebt een soort innerlijke onthechting nodig van het leven om dit aan te kunnen. Je moet niet te zeer aan de dingen vastzitten, want

dan houd je het niet vol. Je moet er iets van beleven dat we hier in dit leven nog onderweg zijn naar het Koninkrijk en dat de dingen die we nu hebben nog maar een voorproefje zijn van de eigenlijke zegen van God. Wat is dat trouwens (extra) moeilijk voor mensen in een welvaarts cultuur!

In 1 Korinthe 7 heeft Paulus het over dingen kopen alsof je niets bezit, en hier in vs. 10 schrijft hij het omgekeerde: niets hebben en toch weten dat je alles bezit.

Als je rijk bent, moet je in het geloof beseffen: het is me verleend door God en elke rijkdom is in dit leven onzeker, want het kan me zomaar ontvallen.

En als je arm bent, mag je in het geloof weten: in God ben ik schatrijk tot in alle eeuwigheid.

De zegeningen en rijkdommen van dit leven zijn ten diepste maar een voorproef van het leven in Gods volmaakte Koninkrijk. En de nood en de armoede van dit leven zijn onze kansen om de liefde van God daadwerkelijk te laten zien.

Vraag: *Hoe kan de Bijbelse onthechting vat op ons krijgen?*

9. ***Zo houdt God ons dicht bij Hem.***

Waarom is er niet méér van de kracht van de opstanding in het christenleven nu? Waarom heeft Paulus niet meer van de hulp van God ervaren? Waarom was het zo vaak: afzien in blind vertrouwen?

Paulus schrijft in 2 Korinthe 12, 7 dat God hem zo klein en afhankelijk houdt. Zonder moeite in ons leven verzwakt ons gebed heel gauw! En als we te vast zitten aan de dingen van dit leven, worden we zo druk en bezet dat de innerlijke aandacht voor de stem van God verdwijnt. Juist als we werkelijk weinig in handen hebben, worden we teruggeworpen op onze rijkdom in God!

Vraag: *Kennen we dat: arm zijn, maar rijk in God?*

10. **Andere voorbeelden.**

Behalve Paulus zijn er vele ander voorbeelden van navolgers van Christus, die ons ook leren volharden in vertrouwen op God, hoe moeilijk ze het ook hadden. Henry Nouwen schrijft in zijn boek 'Brieven aan Marc' vanaf blz. 101 over Marthe Robin, geboren in 1902, een vrouw die op haar 16^e ziek werd en dat haar leven lang is gebleven. Zij leefde heel dicht bij God en ieder die haar bezocht, kwam er gezegend vandaan.

Een ander voorbeeld is Catharina van Siena, waarover Elizabeth Sherrill vertelt in haar boek 'Heel de weg naar de hemel'" vanaf blz. 11. Een jonge vrouw die pestslachtoffers verzorgde, conflicten in de kerk bijlegde en op 33-jarige leeftijd stierf na een lijdensweg.

Wij kunnen en hoeven niet allemaal zo'n levensweg te gaan. Maar deze navolgers kunnen ons wel inspireren en aanmoedigen om niet te klagen en om ook in ons lijden dicht bij God te leven, zodat er een zegen van mag uitgaan.

Vraag: *Welke voorbeelden van navolging (dichtbij of verder weg) hebben ons persoonlijk geïnspireerd?*

Bespreking in de groep / miniwijk

WEEK 4

Hoe leren we groeien in liefde ?

Voorbereiden: Lees ter voorbereiding op de groepsbespreking eerst (nogmaals) de inleiding, op dit thema “Hoe leren we groeien in liefde?”, die begint op bladzijde 28 van dit werkboek !

Verder ter voorbereiding: neem allemaal een handdoek mee, en zorg dat er twee teilen met handwarm water zijn. Wellicht kom je toe aan vraag 14.

Liefde is een teken voor de wereld dat wij volgelingen van Jezus zijn, terwijl eenheid het teken is dat Jezus door God gezonden is. Liefde en eenheid zijn wat Francis Schaeffer de ‘ultieme apologie’ noemt. Voor de wereld is het bewijs van de echtheid van ons geloof niet de waarheid van onze geloofsovertuiging, maar de waarachtigheid van ons gedrag.

1. Lees met elkaar Johannes 17: 20 – 26
2. Waarover bidt Jezus voor ons?
3. Waarop is onze eenheid gebaseerd (vs. 21-23)?
4. Waarvan is onze eenheid voor de wereld het bewijs (vs. 23)?
Waarom?
5. Welke houding en waarden zijn kenmerkend voor eenheid?
6. Waardoor laten wij ons als gelovigen verdelen?
7. In welke van je huidige relaties heb jij verzoening nodig?
8. Welke vragen roept dit gedeelte bij je op?
9. Welk vers of welke verzen hebben je in het bijzonder aangesproken?
Geef de belangrijkste verzen nog eens in je eigen woorden weer.

Spreek met elkaar door over de inleiding van de week aan de hand van de volgende vragen:

10. Hoe zou jij denken te reageren als je in een positie verkeerde waarin Jezus je voeten zou kunnen wassen?
11. In welk opzicht is de voetwassing een voorafschaduw van het kruis?

12. Dienstbare liefde impliceert drie dingen. Verklaar ze alle drie.
 - a. Een rusteloze blik
 - b. Gerichtheid op de behoeften van anderen boven die van je zelf
 - c. Zelfopoffering
13. Op welke punten heb jij genade nodig om te groeien in dienstbare liefde?
14. Durf je nu na een avond gesproken te hebben over de liefde van de Here Jezus en het uitstralen van de liefde naar elkaar, elkaar werkelijk de voeten te wassen? Je hebt als het goed is allemaal een handdoek meegenomen. Wie gaat als eerste?

Bespreking in de groep / miniwijk

WEEK 5 *Hoe leren we groeien in Gerechtigheid?*

Voorbereiden: Lees ter voorbereiding op de groepsbespreking eerst (nogmaals) de inleiding, op dit thema “Hoe leren we groeien in Gerechtigheid?”, die begint op bladzijde 35 van dit werkboek !

1. Lees met elkaar Mattheus 25: 31 – 46
2. Wie is de Mensenzoon, en wat is de context van zijn verschijning?
3. Op welke gronden worden de schapen welkom geheten in het koninkrijk?
4. Denk na en bid met elkaar voor de mensen met wie Jezus zich vereenzelvigd: de hongerige, de dorstige, de vreemdelingen, de naakten, de zieken, de gevangenen. Waar zie jij elk van deze groepen in jouw omgeving?
5. Wat is Jezus' relatie met de onderdrukten?
6. Op grond waarvan zullen de bokken uit het koninkrijk geweerd worden? Wat zal hun einde zijn?
7. Vindt je de boodschap van dit gedeelte verontrustend? Verklaar je nader.
8. Welke vragen roept dit gedeelte bij je op?
9. Welke vers of welke verzen hebben jou in het bijzonder aangesproken?
10. Waarom denk je dat er zo'n groot gedeelte van de Bijbel aan economische kwesties is gewijd?
11. Waarom richt God zich juist op de armen? Zou je daarom juist niet arm willen zijn, dan heb je Gods aandacht?
12. Denk na over de 4 suggesties (zie inleiding op de week) om je te bekommeren om de armen. Tot welke voel jij je het meest aangetrokken?
13. Wat vindt je van de inleiding op de week? Ben je overtuigd, wordt je uitgedaagd of gesteund?

Bespreking in de groeigroep / miniwijk

WEEK 6 *Hoe leren we groeien als Getuigen ?*

Vorbereiden: Lees ter voorbereiding op de groepsbespreking eerst (nogmaals) de inleiding, op dit thema “Hoe leren we groeien als Getuigen?”, die begint op bladzijde 43 van dit werkboek !

Het verhaal van Jezus’ ontmoeting met de vrouw bij de bron kan goed dienen als voorbeeld voor hoe wij met anderen over ons geloof kunnen spreken. Let op hoe Jezus de vrouw nieuwsgierig houdt terwijl Hij toewerkt naar zijn uiteindelijke doel, het onthullen van wie Hij is.

1. Lees met elkaar Johannes 4: 1 – 30. Met welke woorden of woordgroepen wordt de persoon van Christus in dit gedeelte beschreven?
2. Welke barrières stonden er tussen Jezus en deze vrouw?
3. Hoe werden ze door Jezus overwonnen?
4. In het gesprek met de vrouw heeft Jezus het over levend water. Wat is dat (vs 7-15)? Wat onthult Jezus daarmee over zichzelf?
5. In de discussie over de juiste plaats om te aanbidden zegt Jezus dat ‘wie de Vader echt aanbidt, Hem aanbidt in Geest en in waarheid’. Waarom introduceert Jezus deze waarheid in deze discussie (vs 20 – 24)?
6. Waarom voerde Jezus dit gesprek met de vrouw?
7. Hoe onthulde Jezus zijn identiteit aan de vrouw?
8. Wat kunnen we uit dit Bijbeldeel leren over getuigen door naar Jezus te kijken?
9. Welke vragen roept dit gedeelte bij je op?
10. Bij jij gespannen als het erop aan komt om van Christus te getuigen? Zo ja, omschrijf de aard van die gespannenheid. Zo nee, waarom denk je dat je dit niet ervaart?
11. Welke van de spanningsverminderende principes uit de inleiding van de week sprak jou, gezien jouw behoeften, het meeste aan?
12. Bid met elkaar dat God jullie liefde in jullie hart legt voor mensen binnen jullie persoonlijke invloedsfeer. Welke mensen zou de Heer door jou willen aanraken?

Bespreking in de groeigroep / miniwijk

WEEK 7 *Hoe leren we gemeente van Jezus zijn ?*

Vorbereiden: Lees ter voorbereiding op de groepsbespreking eerst (nogmaals) de inleiding, op dit thema “Hoe leren we gemeente van Jezus zijn?”, die begint op bladzijde 51 van dit werkboek !

Wat is er nodig voor een cultuur van discipelschap in de gemeente?

1. Heeft u nagedacht over de voorzet van de bovenstaande visie. Waar zou onze gemeente naar toe moeten gaan? Oftewel wat zou een passende visie zijn?
2. Kleine groepen, dat zijn kringen waar het vertrouwd is, waar je verantwoordelijkheid voor elkaar neemt, waar je samen naar Gods Woord luistert en elkaar helpt om naar het Woord te leven. Welke plek heeft de kleine groep naar uw idee in een groeiende gemeente? Welke plek zou het pastoraat en diaconaat binnen deze kleine groep in kunnen nemen?
3. In Mike Breens boek ‘Een cultuur van discipelschap’ keren twee vragen voortdurende terug als dé kernvragen die helpen om te groeien als leerling van Jezus. Het zijn in wezen heel eenvoudige vragen. Maar ze daadwerkelijk stellen, opent heel nieuwe perspectieven. Dit zijn de twee vragen:
 - A. Wat zegt God tegen mij?
 - B. Wat ga ik daarmee doen?

Aan het einde van elke kleine groep-bijeenkomst worden deze twee vragen aan de deelnemers gesteld. In zeker zin zijn dit revolutionaire vragen. Misschien zijn het wel vragen die door veel christenen en in veel kerken zo eigenlijk nooit worden gesteld? Als je even tegen de vragen aanklopt, stuit je al gauw op wat mogelijke weerstanden, die in de volgende alinea’s worden verwoord:

A. Wat zegt God tegen mij? Hoezo, tegen mij? Trek je het zo niet meteen in de subjectieve sfeer? Wat zegt Gód? Dat is een goede vraag. En we lezen daarvoor in de Bijbel. Want daar spreekt God. En als het dan zo belangrijk is wat God 'tegen mij' zegt, hoe kan ik of een ander dan weten dat het echt Gód is die sprak? Zullen we ons maar niet liever eenvoudig aan de Bijbel houden?

B. Wat ga ik daarmee doen? Wacht eens even, heeft Jezus al niet alles voor ons gedaan? Is dit niet een oproep om in eigen kracht aan de slag te gaan? Het klinkt zo activistisch en individualistisch. Is geloof niet juist dat je in al je zwakheid en gebreken toch je houvast mag vinden in het kruis van Christus?

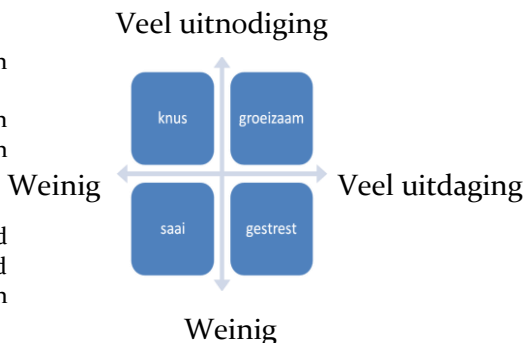
Ik herken deze weerstanden en vind dat je ze ook expliciet moet maken en je ermee moet confronteren. Want het verlangen naar 'een cultuur van discipelschap' staat op gespannen voet met een breed-protestantse geloofsbeleving waarin dit type vragen (Wat zegt God tegen mij? Wat ga ik daarmee doen?) nauwelijks gesteld wordt. Veel kerkleden zijn gewend zijn om objectief over God en zijn Woord te praten, maar niet subjectief (verwijt van de CGK; toe-eigening van het heil is ondergeschoven kindje: dat hebben we vaak ontkend maar bevat een kern van waarheid; in geloofsbevinding blijven we vaak achter).

4. **Buiten de kleine groep.** Voor de kerkleden die geen deel kunnen of willen uitmaken van een kleine groep maar wel op andere plaatsen komen waar stapje voor stapje gewerkt wordt aan een cultuur van discipelschap. Denk daarbij uiteraard aan kerkdiensten en preken, aan het pastoraat en aan allerlei toerustingsmomenten in het kerkelijke leven. Hoe kunnen binnen deze bestaande (klassieke) vormen van kerk-zijn elementen worden ingebracht die een bijdrage leveren aan groei in discipelschap?

5. Balans

Een goede balans tussen uitnodiging en uitdaging. De manier van kerk zijn moet uitnodigend zijn en uitdagend.

Niet uitsluitend uitnodigend en ook niet uitsluitend uitdagend. Er moet een goede balans zijn.

Je kunt je met elkaar afvragen waar je als gemeente in de matrix zit en waar je als gemeente zou willen zitten?

6. Helder zien wie je samen bent in Christus.

Lees eens samen 1Petrus 2:1-17. Petrus geeft hier een mooie beschrijving van discipelschap. Het gaat over jouw persoonlijke groei in het volgen van Jezus, over het gezamenlijk volgen van Jezus en over het volgen van Jezus in de wereld.

Hij schrijft: we zijn

- baby's
- levende stenen
- priesters
- vreemdelingen
- dienaren

Je kunt bij elk beeld nagaan wat Petrus erover schrijft en wat dit voor je betekent. Op welke manier nodigen de beelden je uit om er van overtuigd te zijn dat je een volgeling van Jezus bent? En op welke manier wordt je er door uitgedaagd?

Gebruikte literatuur:

- 1) Greg Ogden:
Van harte leerling van Jezus, samen groeien in discipelschap
- 2) Greg Ogden:
Discipelschap met Impact, Groeien als leerling van Jezus in een triade
- 3) Jos Douma:
Tijd met Jezus 366 dagenboek
- 4) Jos Douma:
Jezus uitstralen, worden als Hij
- 5) Jos Douma:
De ontmoeting, 12 uren met Jezus, Retraiteboek
- 6) Ds. Hans Esbach:
Geloven gaat verder, een plakboek voor leerlingen van Jezus
- 7) 'Leidraad' een uitgave van de Internationale Bijbelbond, diverse uitgaven uit de jaren 2000 tot en met 2013